

Gymnasiebehovet 2021

Trender och kunskap om Stockholms läns gymnasierregion

STORSTHLM
KOMMUNER I SAMVERKAN

Om rapporten

Syftet med rapporten är att ta fram ett gemensamt regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen. Med gemensamma fakta som bas kan dialog föras om bedömningar och prioriteringar på såväl regional, delregional som lokal nivå. Merparten av underlaget i denna rapport, där inte annat anges, baseras på data från Gymnasieantagningen Storsthlms antagningssystem samt ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).

20 år av regional samverkan

Nu har vi samverkat om gymnasiefrågor i Stockholms län i 20 år! Ett sådant jubileum inbjuder till att reflektera över historien, nuläget och framtiden. Under dessa 20 år har gymnasieskolan förändrats. Vi har fått en ny läroplan, nationella program och nya betygssystem. Högskoleförberedande program och yrkesprogram har gett ungdomar möjligheter att utbilda sig för livet. De fristående skolorna har blivit en viktig del av gymnasieutbudet och skapat ännu fler valmöjligheter. Kommunerna står mitt i utvecklingen med ett tungt ansvar för en likvärdig och kvalitativ skola. Tillsammans har länets kommuner och de enskilda huvudmännen skapat ett brett och tillgängligt utbud för gymnasieeleverna. Det har åstadkommit genom att steg för steg förbättra och utveckla samarbetet. Vi har skapat ett gemensamt antagningssystem, gemensamma gymnasieämbassor och en gemensam prislista för hur skolverksamheten finansieras. Samtidigt har varje huvudman behållit sin självständiga roll och särprägel. Möjligheten att söka fritt till vilken gymnasieskola man vill har förändrat landskapet för våra ungdomar. I stället för att gå i den närmaste skolan så reser nu många gymnasieelever tvärs över kommungränser eller till och med tvärs igenom vårt län.

Den mest dramatiska förändringen av gymnasieskolan har skett i närtid. Omställningen till fjärr- och distansundervisning till följd av pandemin har påverkat skolan på ett sätt som vi ännu inte förstår vidden av. Vi kan redan nu konstatera att distansundervisningen påverkar elevernas måluppfyllelse, deras möjlighet till att göra arbetsförlagt lärande och inte minst deras hälsa och välmående. Vi har också lärt oss mycket om de digitala verktygens möjligheter och vårt behov av mänsklig kontakt och socialt samspel.

Det här är den sjunde upplagan av Gymnasiebehovsrapporten, som följer elevernas sökmönster in i gymnasieskolan, vad som händer under gymnasietiden samt hur det går för dem. Rapporten visar hur antalet gymnasieplatser och erbjudna program i regionen växer fram genom utbud och efterfrågan. Bakom de sammanställda siffrorna finns en verklighet där vissa skolor tvingas lägga ner för att man har för få sökande, medan andra skolor har långt fler än en sökande per plats.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern fortsätter att öka. Sammantaget är bedömningen att det tillkommer omkring 14 000 elever fram till 2031 där den största delen av ökningen förväntas redan före 2027. De kan räknas om till 15 nya gymnasieskolor eller en kostnad på minst 7,5 miljarder kronor, om vi inte hittar smartare sätt att utnyttja resurserna.

Det blir med andra ord allt viktigare att utveckla och fördjupa samarbetet över kommungränserna för att kunna bedriva en ekonomiskt hållbar gymnasieskola. Vår förhoppning är att den här rapporten ger ett gemensamt kunskapsunderlag och stimulerar till ett fortsatt utvecklingsarbete på såväl regional, delregional som lokal nivå. Det senaste året har kommunerna i gymnasieregionen tagit ytterligare steg i samplaneringen och dimensioneringen av såväl befintliga skolor, nyetableringar som förändringar i utbildningsutbudet, utifrån gemensamma analyser och underlag. Jag är övertygad om att detta är nyckeln till att eleverna ska kunna erbjudas ett brett utbildningsutbud som håller en hög kvalitet.

Med det vill vi tacka för 20 år av god samverkan, med förhoppning om minst 20 år till!

Madeleine Sjöstrand

Förbundsdirektör
Storsthlm

Innehåll

3	Förbundsdirektören har ordet
6	En gemensam gymnasierregion
6	Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning
7	Gemensam prislista och strukturtillägg
7	Vårt gemensamma utbud
11	Så söker och antas eleverna
11	Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen
19	Gymnasierregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov
22	Obehöriga till nationellt program
25	Antagna till Gymnasiesärskolan
27	Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
28	Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2021
30	Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)
33	Kommunkluster
33	Gymnasieplaneringen 2020–2031
34	Likheter och skillnader mellan klustren
36	Kommunkluster nordost
38	Kommunkluster nordväst
40	Kommunkluster syd
42	Kommunkluster öst
44	Kommunkluster centrum
46	Efter gymnasietiden
46	Genomströmning – Gymnasieexamen inom tre år
47	Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen
49	Behovet av gymnasieplatser i framtiden
49	Antalet gymnasieelever ökar
50	Utbud och dimensionering fram till 2031
54	Beräknade kostnader fram till 2031

Snabbfakta om gymnasiregionen läsåret 2020/2021

Hotell- och turism- programmet

Minsta nationella
programmet

Obehöriga till
nationellt program
efter årskurs 9

10,4 %

Andel behöriga
sökande till ett
yrkesprogram

18 %

Samhälls- vetenskaps- programmet

Största programmet

Antal gymnasieskolor

180 totalt

varav 57 kommunala
122 fristående
1 Region Stockholm

Antal elever
i gymnasieskolan
i regionen

82 550

Andel därav som går
i en kommunal skola

56 %

Andel därav som går
i en fristående skola

44 %

Andel behöriga
sökande till ett högskole-
förberedande program

82 %

Antal gymnasiesärskolor

40 totalt

varav 22 kommunala
17 fristående
1 Region Stockholm

En gemensam gymnasierregion

Vår gemensamma gymnasierregion hålls ihop med hjälp av ett samverkansavtal. Inom ramen för samarbetet finns även en gemensam prislista och strukturtillägg som kommunerna har kommit överens om. Det finns ett brett utbud av utbildningar som eleverna har möjlighet att söka oberoende var i regionen de bor. Ett gemensamt antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm, sköter antagningen till länets 26 kommuner, Gnesta och Håbo.

Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning

Samverkansavtalet mellan Stockholms läns kommuner, Håbo kommun och Region Stockholm utgör grunden för samverkan i den gemensamma gymnasierregionen. Avtalet har ett tydligt elevfokus där det främsta syftet är att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och mottas på lika villkor. Samtliga nationella program erbjuds inom samverkansområdet och det är endast ett fåtal inriktningar som inte finns att söka.

Antagningen till gymnasieskolan sker via kommunernas gemensamma antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm.

Samverkansavtalet syftar till att utifrån skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser skapa bästa möjliga förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa. Avtalet ska underlätta och stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Avtalet syftar också till att skapa bästa möjliga förutsättningar att tillgodose utbildningsbehovet i hela regionen.

I avtalet finns följande mål fastställda för det gemensamma arbetet:

- Konkretisera den politiska överenskommelsen från 2001 om Stockholms län som en gemensam gymnasierregion
- Uppfylla skollagens krav (kap 16 § 42) på ett allsidigt utbud av program
- Uppfylla skollagens krav (kap 2 § 8a) på resursfördelning efter elevernas behov
- Alla sökande blir mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna, det vill säga alla blir förstahandsmottagna
- Gymnasieskolorna ska konkurrera på lika villkor oavsett huvudman
- Med elevperspektivet i fokus, bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilde eleven
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans
- Gemensamt, med stöd av regionala programråd, stimulera utveckling av utbildningar som bedöms strategiskt viktiga för länets utveckling
- Underlätta kontakter med branschernas företrädare via regionala programråd för utbildning i ett länsperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för utvärdering av arbetet med gemensam gymnasierregion
- Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet
- Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år
- Definiera förädlingsvärden för att kunna använda det i utvärdering

Gemensam prislista och strukturtillägg

Samverkansavtalet innehåller en gemensam prislista för samtliga nationella program samt för introduktionsprogrammet programinriktat val. Samtliga kommuner i Stockholms län, Håbo kommun samt Region Stockholm (i berörda delar gällande Berga Naturbruksgymnasium) har antagit prislistan. Prislistan består av programpeng och strukturtillägg. Utöver ersättning enligt prislistan finns möjlighet att söka ett individuellt tilläggsbelopp som regleras enligt skollagen.

Programpengen räknas årligen upp enligt en fastställd modell som baseras på sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §). I samband med uppräknigen utifrån kostnadsslagen görs en politisk bedömning och justering med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma politiska prioriteringar. En rekommendation om justering av programpriser tas i Storsthms styrelse varefter alla kommuner i samverkansområdet beslutar om att anta rekommendationen. För 2021 års prislista gjordes en nolluppräkning, det vill säga ingen uppräkning gjordes.

Utöver programpengen betalas ett strukturtillägg ut. Syftet med strukturtillägget är att ge extra medel till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtillägget beräknas utifrån den sökandes meritpoäng från årskurs 9 och utgör även beräkningsgrund för elever i årskurs 2 och 3. Strukturtilläggets utformning gör att skolor som har många elever med lägre meritvärde än 200 får ett högre strukturtillägg. Skolor med färre elever med meritpoäng under 200 får ett lägre strukturtillägg. Strukturtillägget beräknas per elev men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras per skola och per nationellt program. År 2020 utbetalades 79 miljoner kronor i strukturtillägg.

Prislistan i sin helhet och mer information går att hitta på Storsthms webbplats.

Vårt gemensamma utbud

En viktig utgångspunkt för samarbetet i den gemensamma gymnasiregionen är att eleverna ska få tillgång till ett brett utbud. Det finns 18 nationella program, sex högskoleförberedande och tolv yrkesprogram. Inom programmen finns förutom 60 nationella inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns dessutom lärlingsutbildning. Samtliga program och nästan alla nationella inriktningar erbjuds på en kommunal och/eller fristående skola i regionen. I de fall där inriktningen inte erbjuds i regionen är det endast enstaka elever eller ingen alls som har sökt sig till en skola utanför länet.

Spridning av gymnasieskolor över länet

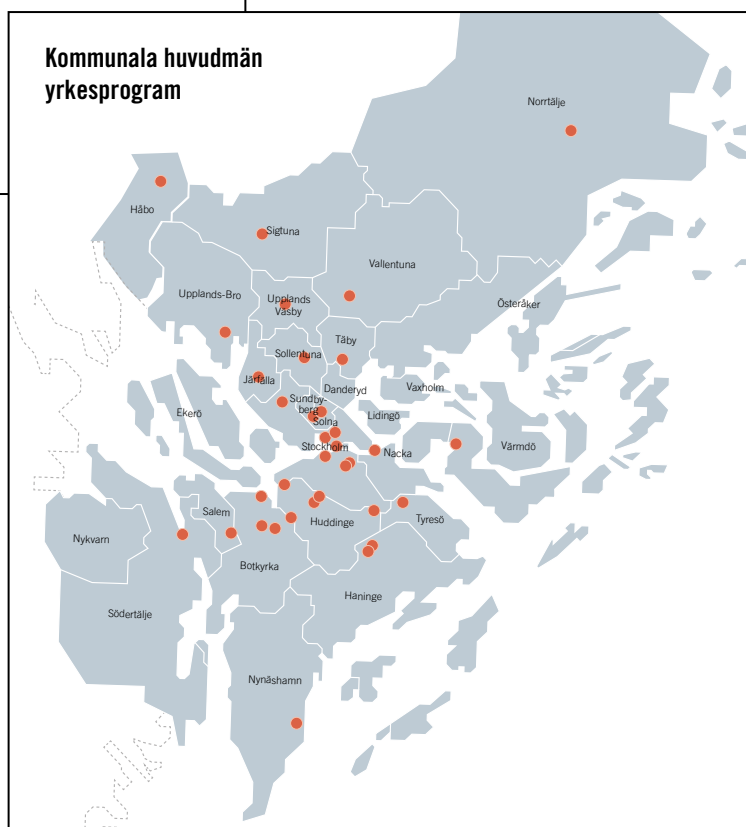
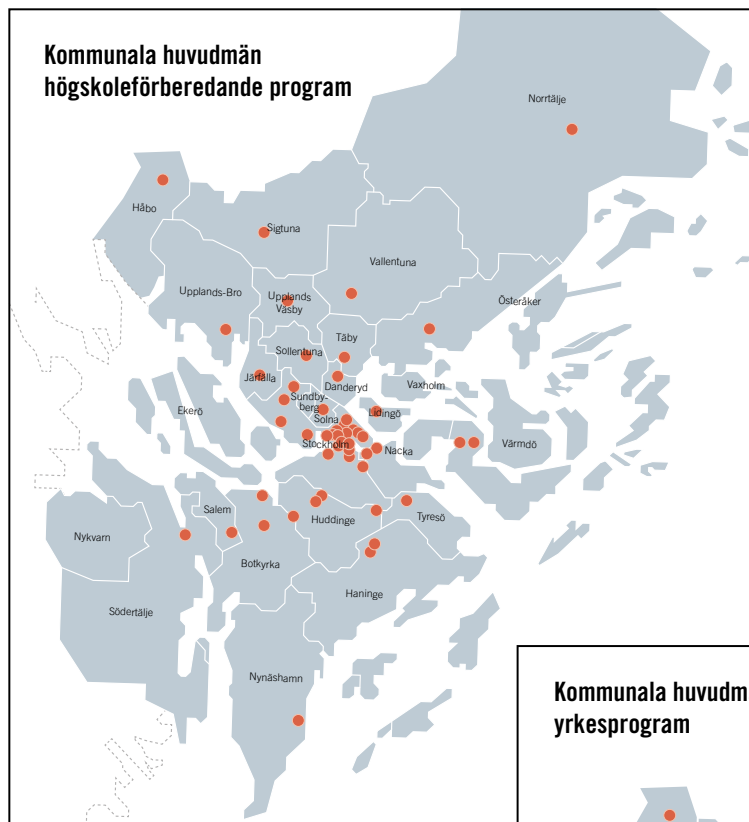
Antal gymnasieskolor inom samverkansområdet

Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region Stockholm					
	2016	177		2016	63		2016	113		2016	1
	2017	176		2017	59		2017	116		2017	1
	2018	182		2018	59		2018	122		2018	1
	2019	180		2019	57		2019	122		2019	1
	2020	180		2020	57		2020	122		2020	1
	2021	184		2021	60		2021	124		2021	1

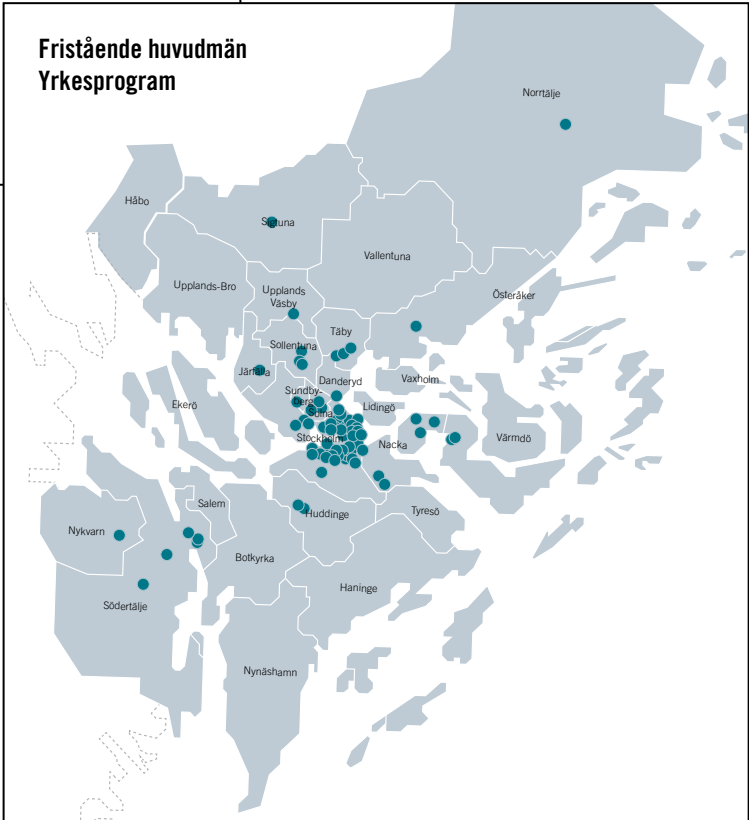
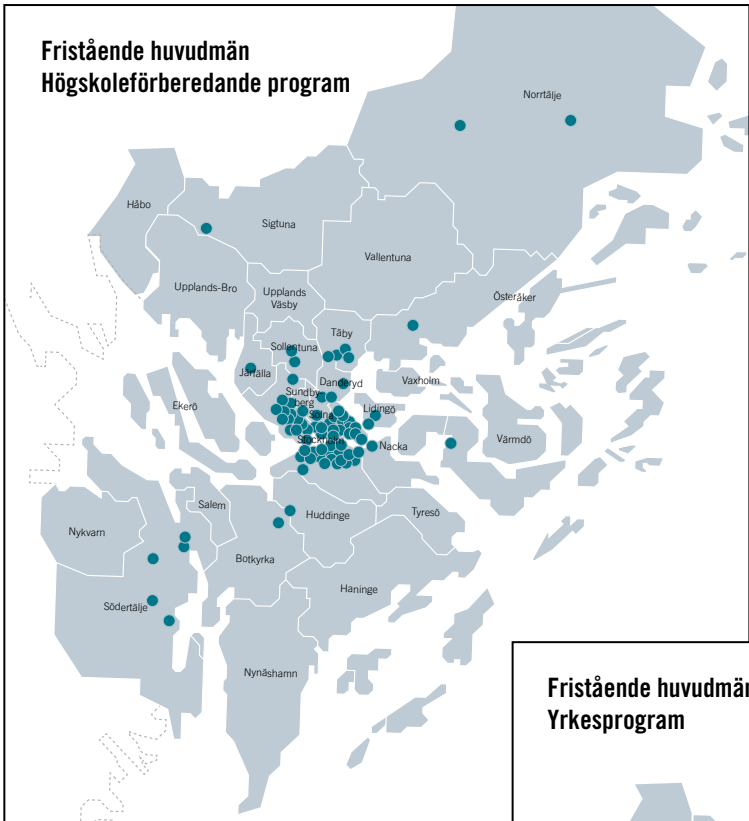
Det är en spridning av gymnasieskolor över hela länet med en tydligare koncentration av skolor i de centrala delarna av Stockholms län. Det är en större spridning av kommunala än fristående skolor utanför innerstan. Skolorna är ofta placerade i närheten av kollektivtrafik som exempelvis pendeltåg- och tunnelbanestationer.

Spridning av utbud efter huvudman

I Stockholms län finns det 49 skolor med kommunal huvudman som erbjuder högskoleförberedande program och 34 kommunala skolor som erbjuder yrkesprogram. När det gäller fristående skolor finns det 91 skolor som erbjuder högskoleförberedande och 63 som erbjuder yrkesprogram.

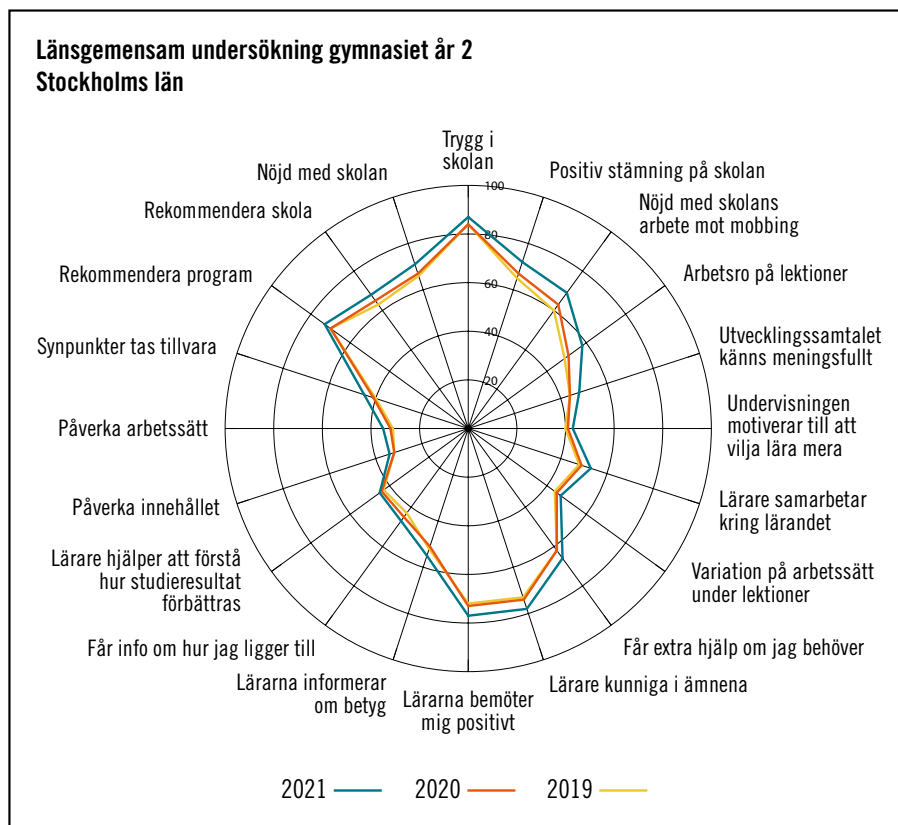

Jämför gymnasieskolor – vad tycker eleverna i årskurs 2?

Varje år genomförs en webbenkät på gymnasiet där eleverna i årskurs 2 får svara på frågor kring trivsel, trygghet och lärande på programnivå. Enkäten utgår från läroplanens målområden och mäter elevernas upplevelse av utbildningen. Det finns även möjlighet för skolor att genomföra en enkät bland eleverna på Språkintröduktion.

Jämför gymnasieskolor presenteras på Gymnasieantagningen Storsthlm's webbplats gymnasieantagningen.storsthlm.se.

Resultatet av årets enkät kan blivande gymnasieelever ta del av från i mitten av april i samband med omvalsperioden. Deltagande kommuner och skolor får egna resultatrapporter i april. Nedan presenteras delar av resultatet av genomförd enkät 2019–2021.

Så söker och antas eleverna

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieskolans nationella program
- Antal sökande och antal studievägar
- Sökta program och antagna 2020
- Förändringar i antagningen 2011–2020
- Antagna på förstahandsval och antal erbjudna utbildningsplatser
- Könsfördelning mellan de nationella programmen
- Struktur tillägg
- Obehöriga elever och introduktionsprogram
- Antagning till gymnasiesärskolan
- Tidplan för utbudsplanering och antagning
- Preliminär ansökan och utbud 2021
- Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen

Höstterminen 2020 fanns 82 550 elever i samverkansområdets gymnasieskolor, varav 81 041 var folkbokförda i gymnasierregionen (Stockholms län samt Håbo kommun). Dessutom fanns 474 elever i gymnasierregionens skolor som inte var folkbokförda i någon kommun. Flertalet av dessa var asylsökande.

Vid skolstart i augusti 2020 började 26 513 elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program. Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten.

Totalt antal sökande och antagna

Nedan visas det totala antalet sökande, oavsett hemkommun och behörighet, som gjort minst ett val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen (inklusive Håbo kommun). Dessutom visas antal sökande och antagna till gymnasieskolans nationella program.

Totalt antal sökande			Förstahandssökande Nationella Program			Antagna Nationella Program		
	2016	29 578		2016	23 930		2016	22 446
	2017	29 989		2017	25 325		2017	23 470
	2018	31 931		2018	27 430		2018	24 856
	2019	32 180		2019	28 163		2019	25 702
	2020	31 855		2020	28 167		2020	26 513

Antal studievägar/sökalternativ inom de nationella programmen

Ett sökalternativ inom nationellt program består i Stockholmsregionen av en kombination av program och skola, oftast också inriktning. Även spetsutbildningar, särskilda varianter och ett antal lokala profiler utgör egna sökalternativ.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm							
↗	2016	1 066	→	2016	464	↗	2016	598	→	2016	4
	2017	1 049		2017	478		2017	567		2017	4
	2018	1 115		2018	479		2018	631		2018	5
	2019	1 148		2019	478		2019	665		2019	5
	2020	1 124		2020	453		2020	666		2020	5

Andel sökande till högskoleförberedande program och yrkesprogram

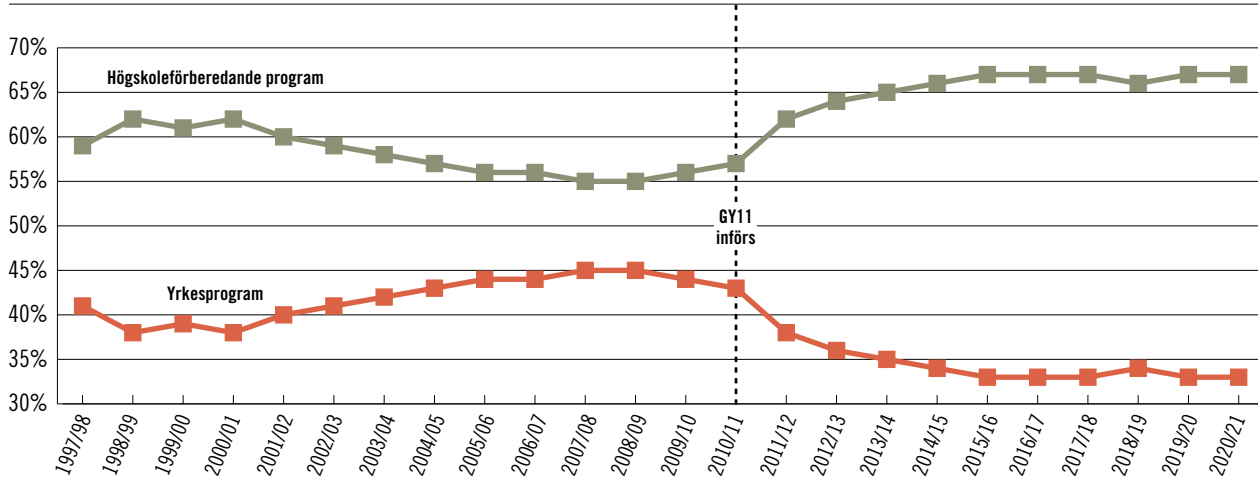
Andelen elever som i första hand söker ett yrkesprogram minskade i samband med införandet av den nya gymnasieskolan 2011 (GY11). Minskningen har planat ut de senaste åren men från 2019/2020 har andelen sökande till yrkesprogram åter minskat något på riksnivå.

Jämfört med riket ligger Stockholmsregionen lägre när det gäller sökande till yrkesprogram. 2020 var snittet i riket 36 procent av samtliga som sökte ett nationellt program i första hand, och för sökande till samverkansområdet 20 procent. Inom samverkansområdet finns det stora inomregionala skillnader. Till skolorna i samverkansområdet sökte 5 500 ett yrkesprogram i första hand och 22 300 ett högskoleförberedande program i första hand 2020, oavsett hemkommun och oavsett behörighet.

Av de sökande till samverkansområdet som var behöriga till nationella program sökte 82 procent högskoleförberedande program och 18 procent yrkesprogram. För riket var motsvarande fördelning 69 procent respektive 31 procent.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – riket

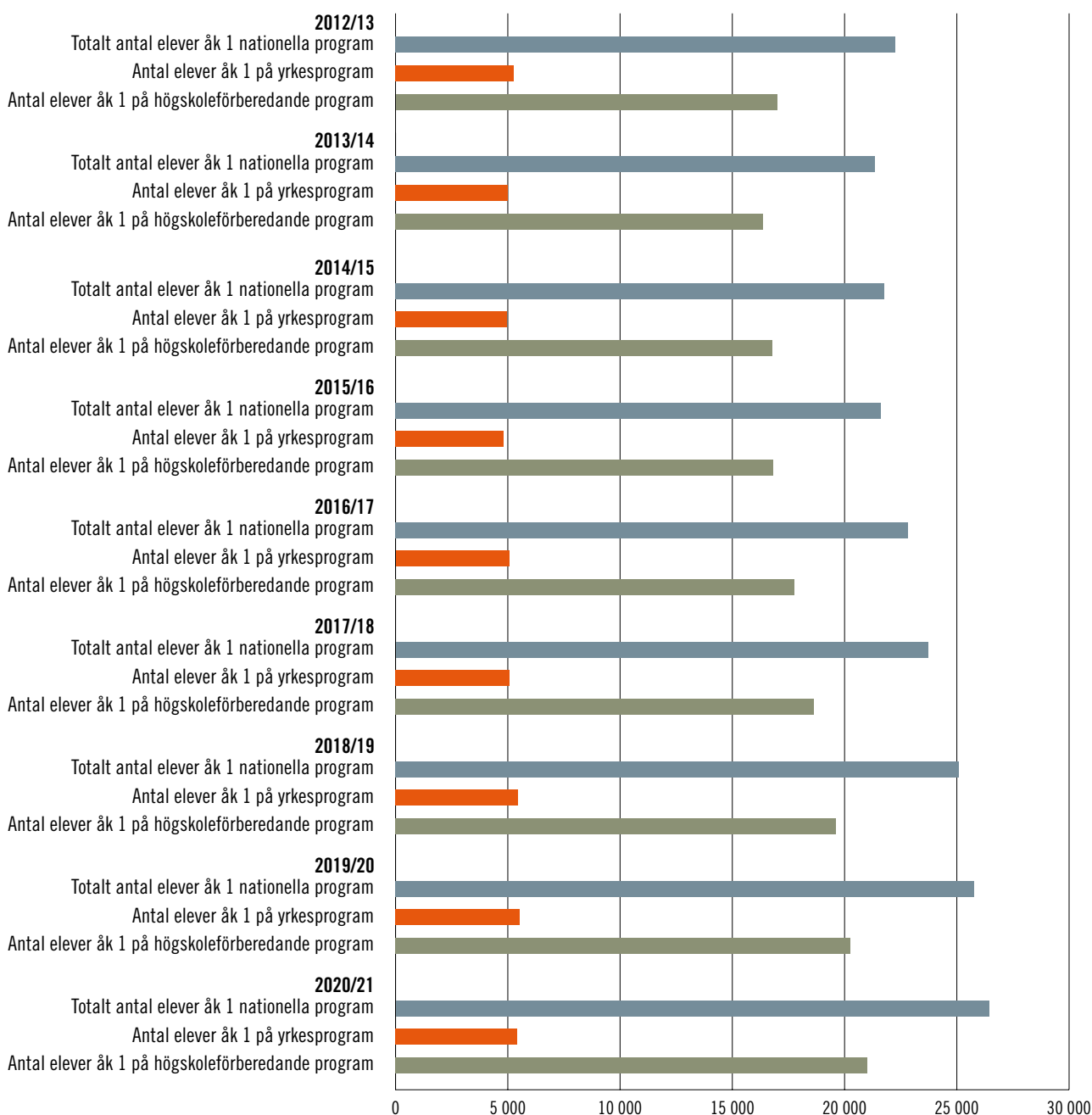
Källa: Skolverket

Nedan visas det totala antalet elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program i Stockholms län. Tabellen är exklusive Håbo kommun.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – länet

Källa: Skolverket

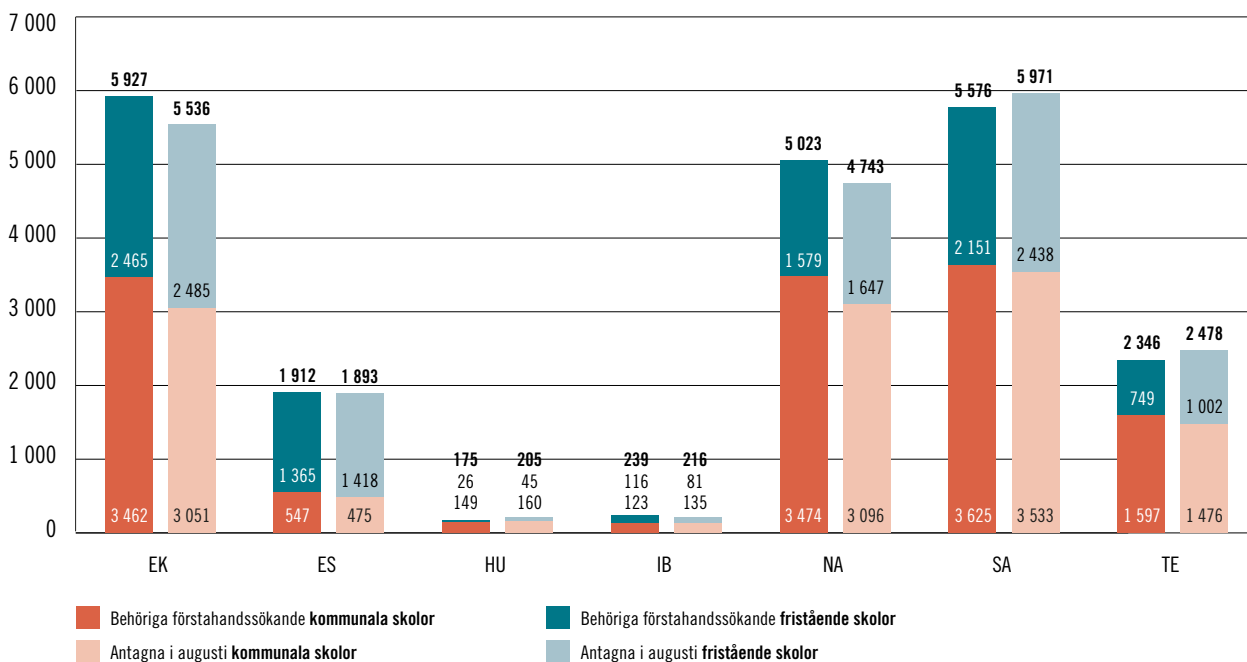
Vilka program sökte eleverna 2020 och var blev de antagna?

Samhällsvetenskapsprogrammet var störst med 5 971 antagna elever. Ekonomiprogrammet var näst störst med 5 536 antagna elever och det tredje största programmet, naturvetenskapsprogrammet, hade 4 743 antagna.

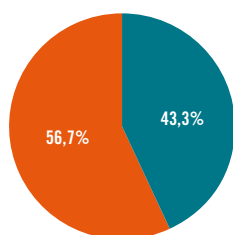
Störst av yrkesprogrammen var el- och energiprogrammet med 1 202 antagna elever, följt av barn- och fritidsprogrammet med 596 antagna elever, handels- och administrationsprogrammet med 576 elever samt fordons- och transportprogrammet med 550 elever.

Minst av de nationella programmen var hotell- och turismprogrammet med 98 antagna elever.

Högskoleförberedande program

Högskoleförberedande program

■ Kommunal skola (11 926 elever)
■ Fristående skola (9 116 elever)

Av de totalt 21 428 behöriga förstahandssökande till högskoleförberedande program i gymnasierregionen, sökte 12 977 till en kommunal skola och 8 451 till en fristående skola.

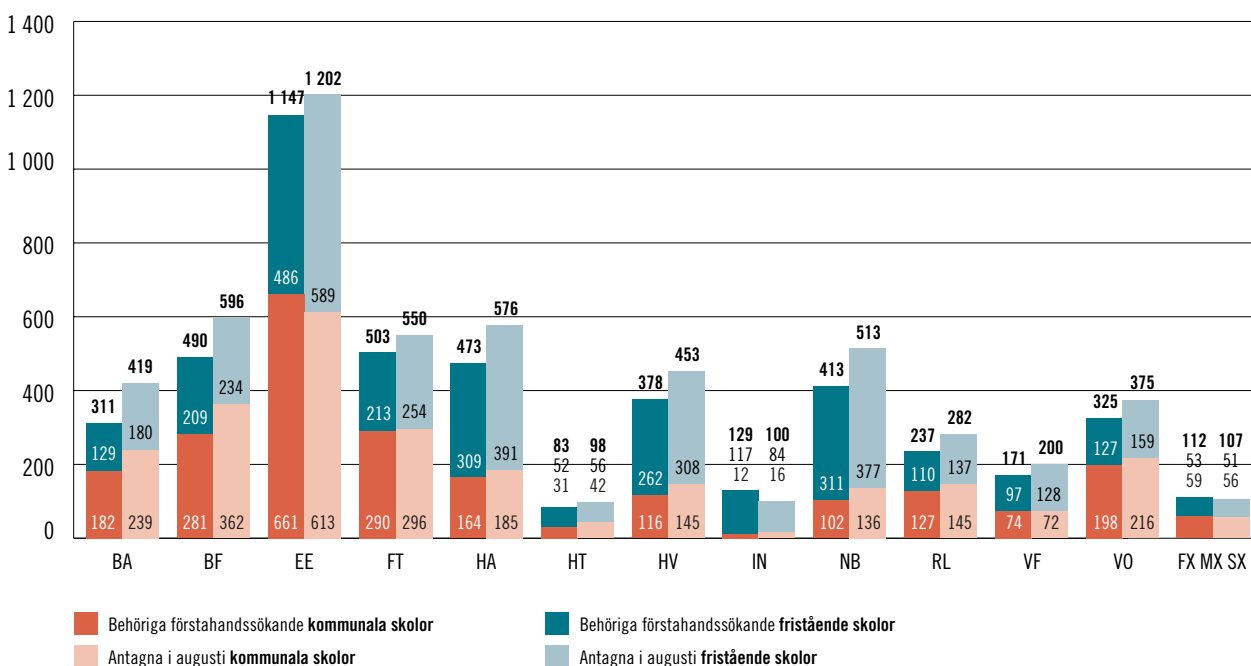
Totalt var 21 042 elever antagna till högskoleförberedande program vid skolstarten i augusti 2020, 11 926 (56,7 procent) till en kommunal skola och 9 116 elever (43,3 procent) till en fristående skola.

65 procent av samtliga elever var antagna på sitt förstahandsval 2020 – 69 procent vid kommunal skola och 60 procent vid fristående skola.

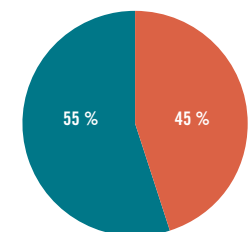
Högskoleförberedande program

EK Ekonomiprogrammet
ES Estetiska programmet
HU Humanistiska programmet
IB International Baccalaureate
NA Naturvetenskapsprogrammet
SA Samhällsvetenskapsprogrammet
TE Teknikprogrammet

Yrkesprogram

Yrkesprogram

■ **Kommunal skola** (2 460 elever)
■ **Fristående skola** (3 011 elever)

Av de totalt 4 772 behöriga förstahandssökande till yrkesprogrammen i gymnasierregionen sökte 2 255 till en kommunal skola och 2 517 till en fristående skola.

Totalt var 5 471 elever antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti 2020, 2 460 (45 procent) till kommunal skola och 3 011 (55 procent) till fristående skola.

70 procent på yrkesprogrammen var antagna till sitt förstahandsval, vilket är en minskning jämfört med 2019 då drygt 73 procent var antagna på sitt förstahandsval.

Yrkesprogram

- BF Barn- och fritidsprogrammet
- BA Bygg- och anläggningsprogrammet
- EE El- och energiprogrammet
- FT Fordons- och transportprogrammet
- HA Handels- och administrationsprogrammet
- HT Hotell- och turismprogrammet
- HV Hantverksprogrammet
- IN Industritekniska programmet
- NB Naturbruksprogrammet
- RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VF VVS- och fastighetsprogrammet
- VO Vård- och omsorgsprogrammet
- FX Flygteknik
- MX Marinteknik
- SX Sjöfartsutbildning

Förändringar i antagningen 2011–2020

De högskoleförberedande program där antalet antagna elever har ökat mest sedan 2011 är ekonomiprogrammet, som har ökat med drygt 2 600 antagna elever (90 procent), samhällsvetenskapsprogrammet som har ökat med 771 antagna elever (15 procent) samt teknikprogrammet som har ökat med 741 antagna elever (43 procent).

Det högskoleförberedande program som har minskat mest i antal antagna elever är det estetiska programmet med 386 färre antagna 2020 (-17 procent) jämfört med 2011, följt av humanistiska programmet med 116 färre antagna elever (-36 procent).

De yrkesprogram som har ökat mest i antal antagna mellan 2011–2020 är barn- och fritidsprogrammet som har 154 fler antagna elever (35 procent) samt fordon- och transportprogrammet, som har 149 fler antagna 2020 (37 procent).

Industritekniska programmet, som har den största procentuella ökningen, har ökat från 43 till 100 antagna.

Det yrkesprogram som har minskat mest i antal antagna elever sedan 2011 är bygg- och anläggningsprogrammet som har minskat till 419 antagna (-45 procent) och hantverksprogrammet som har minskat till 453 antagna (-32 procent). Även hotell- och turismprogrammet har minskat, 2020 fanns 98 antagna elever (-65 procent).

2020 **21 042**
2011–2020 **+24 %**

2020 **5 364**
2011–2020 **-3 %**

Högskoleförberedande program	2020	2011–2020
Ekonomi	5 536	+90 %
Teknik	2 478	+43 %
Samhällsvetenskap	5 971	+15 %
Naturvetenskap	4 743	+11 %
International Baccalaureate	216	+11 %
Estetiska	1 893	-17 %
Humanistiska	205	-36 %

Yrkesprogram	2020	2011–2020
Industriteknik	100	+133 %
Fordon och transport	550	+37 %
Barn och fritid	596	+35 %
Naturbruk	513	+29 %
Handel och administration	576	+25 %
Vård och omsorg	375	+18 %
El och energi	1 202	+12 %
VVS och fastighet	200	-23 %
Restaurang och livsmedel	282	-30 %
Hantverk	453	-32 %
Bygg och anläggning	419	-45 %
Hotell och turism	98	-65 %

Antagna på förstahandsvalet till nationella program

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker detta nationella program på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet, de söker flera olika program och/eller inriktningar på samma skola.

I tabellen nedan visas hur många av eleverna som antogs till sitt förstahandsval, det vill säga såväl program och eventuell inriktning och profil som skola. Andelen som blir antagna på förstahandsval minskade successivt fram till 2016. En uppgång skedde vid antagningen 2017 och denna kvarstod oförändrad 2018 och 2019. Vid antagningen 2020 minskade andelen återigen.

	Totalt		Kommunal skola		Fristående skola			
	2016	68 %		2016	70 %		2016	65 %
	2017	70 %		2017	71 %		2017	69 %
	2018	70 %		2018	72 %		2018	67 %
	2019	70 %		2019	72 %		2019	67 %
	2020	66 %		2020	69 %		2020	62 %

* Inom Storsthlm består ett val/sökalternativ i de flesta fall av såväl program och inriktning som skola, och ibland även av en lokal profil. Detta gör det svårt att jämföra med andra kommuner och regioner där man i regel endast söker till ett program.

Andel antagna till nationella program per huvudman

Nedan visas den andel elever på högskoleförberedande program och på yrkesprogram som är antagna på kommunal skola i sin hemkommun, på kommunal skola i annan kommun och på fristående skola. Mätdatum är oktober respektive år.

	Kommunal skola i hemkommun		Kommunal skola i annan kommun		Fristående skola			
	2016	30 %		2016	27 %		2016	43 %
	2017	30 %		2017	27 %		2017	43 %
	2018	30 %		2018	26 %		2018	44 %
	2019	30 %		2019	26 %		2019	44 %
	2020	30 %		2020	24 %		2020	46 %

Antal anmälda platser på nationella program hos respektive huvudman

Uppgifterna nedan för 2021 avser det antal platser som anmälts inför den preliminära antagningen i april. Huvudmännen kan komma att ändra antalet platser senare under den fortsatta antagningsprocessen.

Antalet anmälda platser tidigare år avser augusti respektive år.

	Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region Stockholm	
	2016	25 400		2016	13 609		2016	70
	2017	26 390		2017	14 223		2017	72
	2018	28 057		2018	14 827		2018	93
	2019	28 967		2019	15 319		2019	93
	2020	29 898		2020	15 372		2020	100
	2021	30 313		2021	15 314		2021	102

På vilka program går flickor respektive pojkar i samverkansområdet?

Högskoleförberedande program

På samhällsvetenskapsprogrammet går nästan dubbelt så många flickor som pojkar. På naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är det en nästan helt jämn könsfördelning. På estetiska programmet utgör flickor 62 procent av eleverna. Teknikprogrammet är det enda högskoleförberedande program som har fler pojkar än flickor. Hela 81 procent av elever som läser humanistiska programmet är flickor.

Yrkesprogram

Något fler pojkar än flickor går handels- och administrationsprogrammet där könsfördelningen är relativt jämn. På barn- och fritidsprogrammet utgör flickor 56 procent av eleverna, flickor utgör även majoritet på hotell- och turismprogrammet och på hantverksprogrammet går det nästan bara flickor.

På el- och energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt på fordons- och transportprogrammet utgör pojkar en betydande majoritet av eleverna, mellan 90–97 procent. Även på restaurang- och livsmedelsprogrammet utgör pojkar en majoritet med 64 procent.

Sammantaget utgör flickor majoriteten av eleverna på de högskoleförberedande programmen medan pojkarna utgör majoriteten av eleverna på yrkesprogrammen.

Andel flickor och pojkar på respektive program

Gymnasieregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov

År 2014 infördes ett förtydligande i skollagen (2010:800) om att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas förutsättningar och behov. År 2015 infördes strukturtillägg som modell för resursfördelning i Stockholms läns gymnasierregion med syfte att ge skolor med elever med lägre förutsättningar att nå måluppfyllelse extra medel för att kunna ge dessa elever extra stöd.

Regelverk

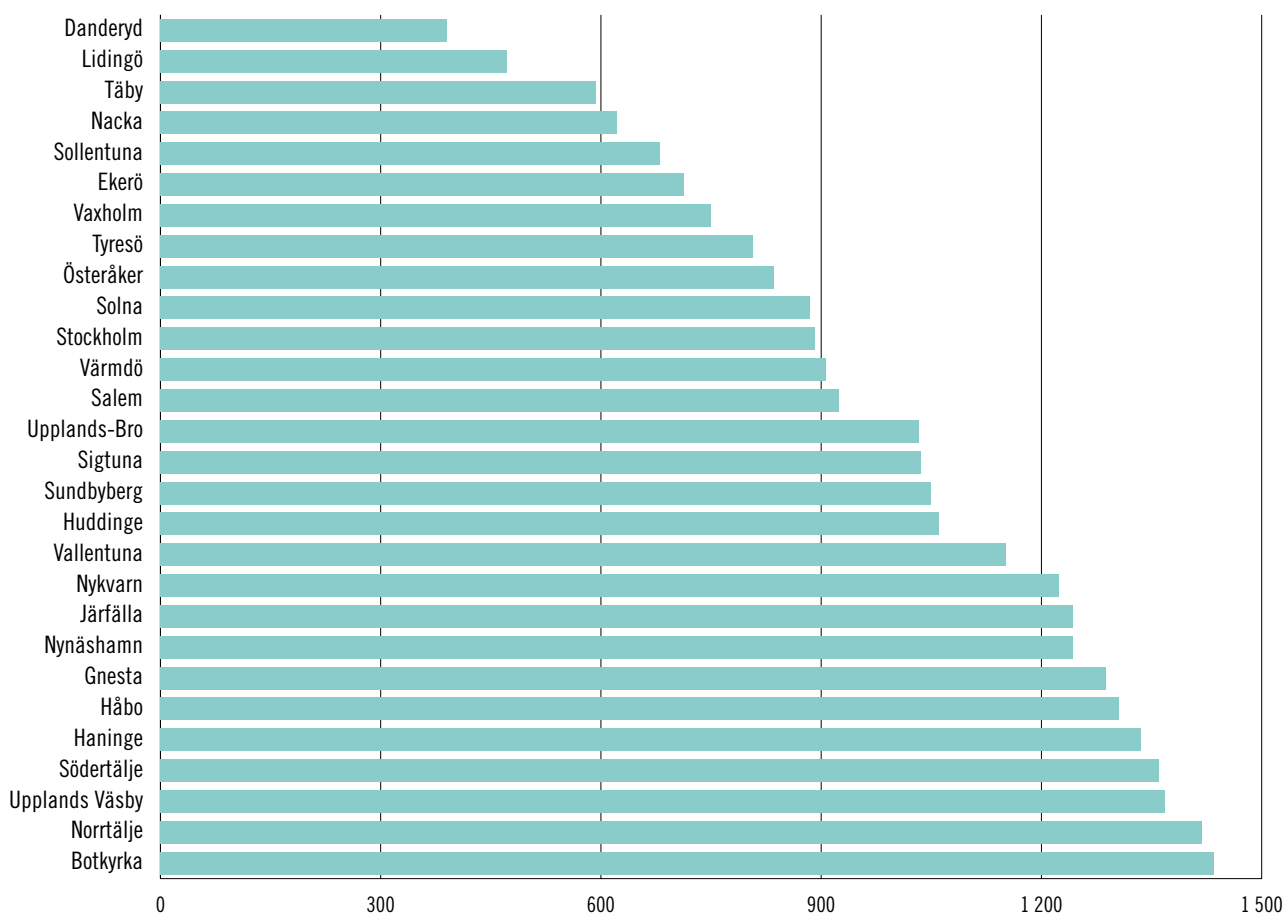
Strukturtillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsen att de ska nå högskolebehörighet. Meritvärdet från år 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3. Ju lägre meritvärde desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet. Sannolikheten är beräknad på samverkansområdets elever i oktober 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av Storsthlm. Enligt senaste beräkning förklarar meritvärdena cirka 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell.

Strukturtillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. Även om strukturtillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Strukturtillägg är därmed inte att likställas med till exempel tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Det är sedan rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras.

Strukturtillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Stukturtilläggets utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre strukturtillägg och skolor med många elever med högre meritvärden får lägre strukturtillägg.

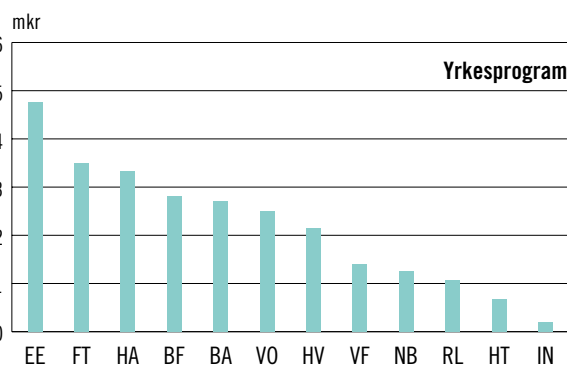
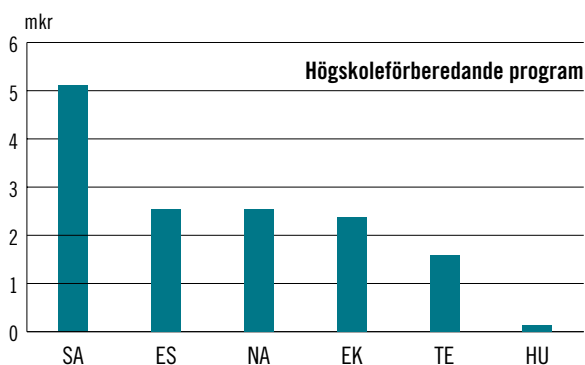
Strukturtillägget beräknas vid ett tillfälle (oktober) och betalas ut vid två tillfällen (i oktober i samband med beräkningen samt februari).

Utbetalt per hemkommun 2020 i relation till antal invånare 16–18 år (kronor)

Totalt utbetalades 79 miljoner kronor i strukturtillägg under 2020. Yrkesprogrammen genererar majoriteten av det totala beloppet som utbetalas, cirka 60 procent.

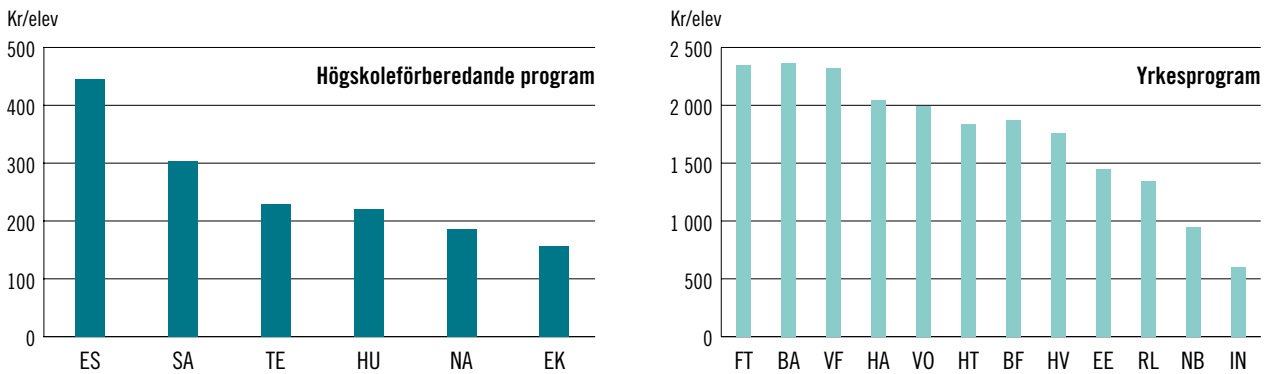
Utbetalt strukturtillägg per nationellt program oktober 2020 uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program

Samhällsvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som mottar mest strukturtillägg, följt av det estetiska programmet. Humanistiska programmet är det högskoleförberedande program som mottar minst strukturtillägg.

El- och energiprogrammet är det yrkesprogram som mottar mest strukturtillägg, följt av fordons- och transportprogrammet. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som mottar minst strukturtillägg.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2020 (uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program)

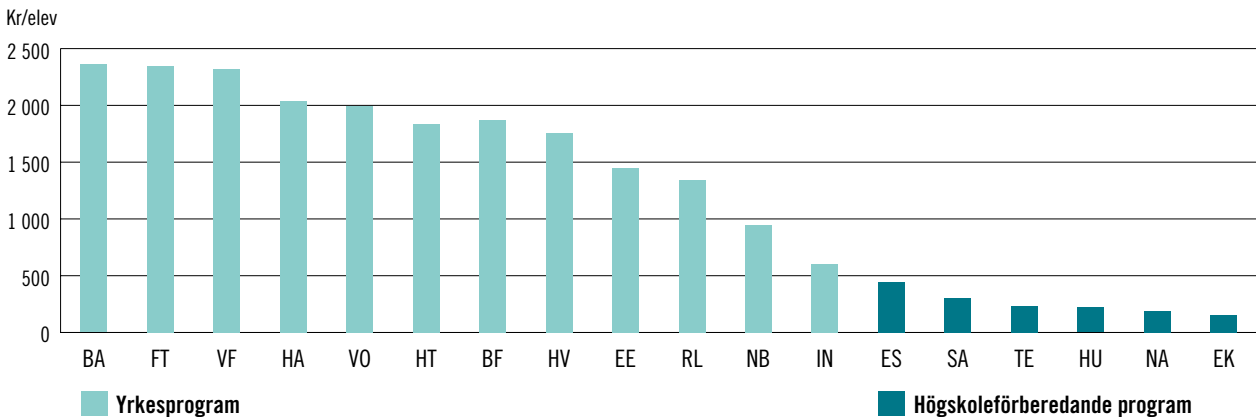

Det estetiska programmet var det högskoleförberedande program som i relation till programmets storlek, mottog mest strukturtillägg under perioden och som därmed hade flest elever med meritvärde under 200. Ekonomiprogrammet är det högskoleförberedande program som hade lägst antal elever med meritvärde under 200 i relation till programmets storlek.

Det var fler elever med meritvärde under 200 som påbörjade det naturvetenskapliga programmet än som påbörjade ekonomiprogrammet, ställt i relation till de respektive programmens storlekar.

Fordons- och transportprogrammet är det yrkesprogram som mottog mest strukturtillägg i relation till programmets storlek. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som mottog minst. För att se könsfördelningen mellan pojkar och flickor på de respektive programmen, se föregående kapitel.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2020 (samtliga nationella program)

Ekonomiprogrammet och naturvetenskapliga programmet är de nationella program som mottar minst belopp i strukturtillägg sett till programmets storlek. Bygg- och anläggning samt fordon- och transportprogrammet mottar störst belopp i relation till sina respektive storlekar.

Obehöriga till nationellt program

Andel obehöriga 2016–2020

För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs åtta godkända betyg för yrkesprogram och tolv godkända betyg för högskoleförberedande program. För samtliga nationella program krävs godkända betyg i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Till de högskoleförberedande programmen finns olika krav på vilka ytterligare ämnen som krävs för behörighet beroende på vilket högskoleförberedande program som söks.

Nedan redovisas Skolverkets siffror över andelen obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i Stockholms län.

2016	10 %
2017	12,6 %
2018	10,9 %
2019	10,8 %
2020	10,4 %

På grund av de nya bestämmelserna från 1 september 2020 som Skolverket följer kring publicering av statistik har vi ingen information om andel obehöriga från Danderyd, Ekerö, Järfälla, Salem, Tyresö, Upplands-Bro och Värmdö kommun.

Det är stora inomregionala skillnader med variationer mellan 4,1 procent och 18,8 procent obehöriga elever. Störst andel obehöriga elever i länet 2020 har Södertälje, Nynäshamn och Botkyrka kommun. Lägst andel obehöriga har Täby, Lidingö och Nacka kommun. Generellt sett är det en fortsatt nedgång i antalet obehöriga elever från föregående år. Det är en något större andel pojkar än flickor som är obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i länet.

Introduktionsprogram

Inom gymnasieskolan finns fyra introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

Individuellt alternativ vänder sig i första hand till ungdomar som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Programinriktat val är en utbildning som inom ett år ska leda till antagning på ett nationellt program, högskoleförberedande program eller yrkesprogram. För behörighet krävs godkända betyg från årskurs 9 i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik samt i ytterligare tre eller fyra ämnen. Eleven kan följa en eller flera kurser på ett nationellt program och samtidigt läsa de grundskoleämnena som saknas för behörighet till aktuellt nationellt program.

Språkin introduktion är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller annan utbildning. På språkin introduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintroduktion ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Till och med 2018 fanns fem introduktionsprogram. Sedan 2019 har preparandutbildningen och programinriktat individuellt val (mot yrkesprogram) ersatts av programinriktat val (mot nationellt program).

Antagna till introduktionsprogram

Många av de sökande som är obehöriga till nationella program blir antagna till ett introduktionsprogram vid den slutliga antagningen i juni eller under reservantagningen på sommaren.

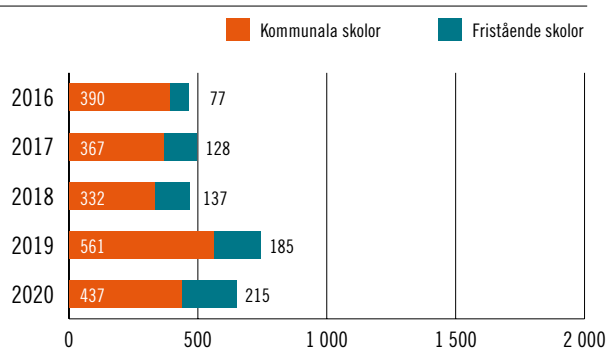
De flesta kommuner erbjuder sökande som saknar gymnasieplats möjlighet att få vägledningssamtal under sommaren eller i samband med terminsstarten. Efter vägledning erbjuds obehöriga ungdomar plats på introduktionsprogram även efter skolstart.

Antagningen som sker efter skolstart, när huvudmännen tagit över reservantagningen, registreras inte i antagningssystemet, vilket påverkar statistiken gällande introduktionsprogrammen.

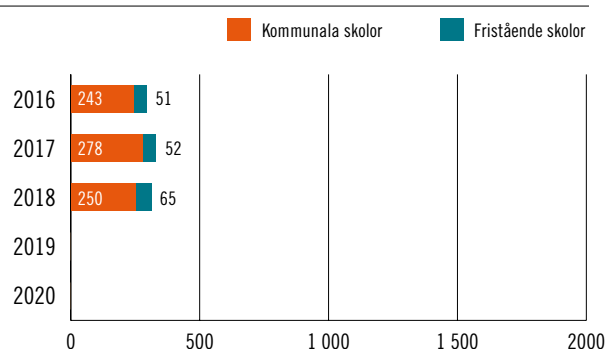
Den kontinuerliga antagning som görs under hela läsåret, framför allt till språkintröduktion, syns inte heller i antagningssystemet. Uppgifterna i sammanställningen nedan visar antalet antagna elever vid skolstart respektive år.

Antalet nya elever antagna på introduktionsprogram vid skolstart årskurs 1 2016–2020

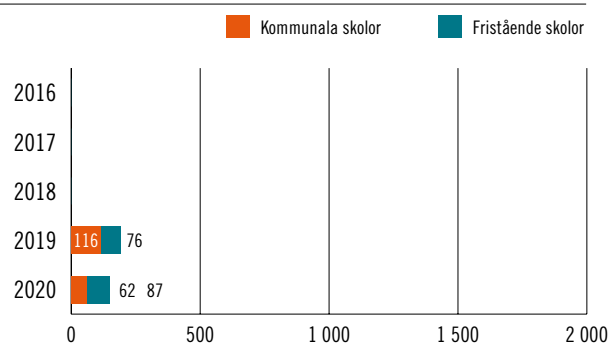
Individuellt alternativ

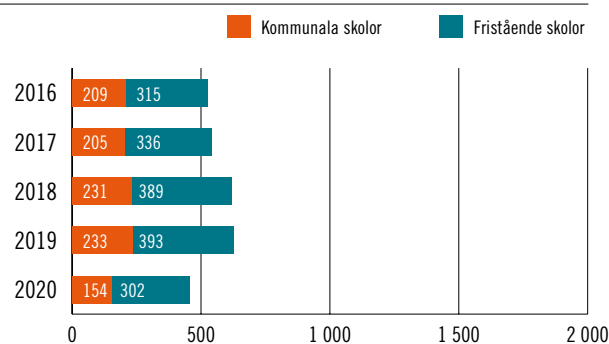
Preparandutbildning

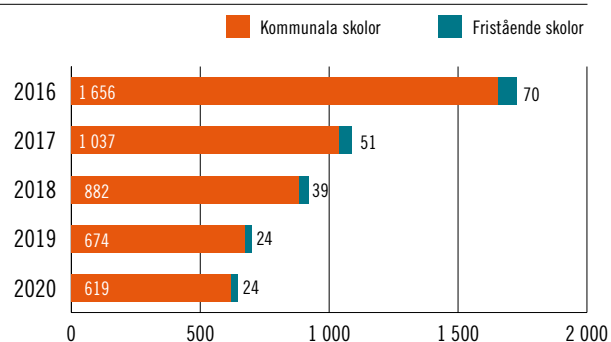
Programinriktat val högskoleförberedande program

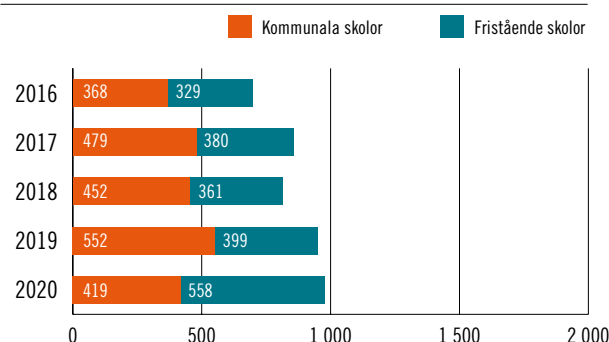
Programinriktat val yrkesprogram (T.o.m. 2018 programinriktat individuellt val)

Språkintröduktion

Yrkesintröduktion

Det totala antalet nya elever antagna till introduktionsprogrammen har minskat från 3 200 vid skolstart 2019 till knappt 2 900 vid samma tidpunkt 2020.

Yrkesintroduktion har ökat från 951 antagna 2019 till 977 antagna vid skolstart 2020. Övriga introduktionsprogram har minskat antal antagna elever. Störst minskning finns på programinriktat val mot yrkesprogram där antalet antagna elever har minskat från 626 år 2019 till 456 året efter.

Den tidigare utbildningen programinriktat individuellt val kunde endast erbjudas med inriktning mot yrkesprogram. Från 2019 heter utbildningen programinriktat val och kan även erbjudas med inriktning mot högskoleförberedande program. Vid skolstart 2020 var 456 nya elever antagna med inriktning mot ett yrkesprogram och 149 elever var antagna med inriktning mot ett högskoleförberedande program. Jämfört med 2019 är detta en minskning med 171 respektive 42 elever.

Av de 149 antagna med inriktning mot högskoleförberedande program var 62 antagna till kommunala skolor och 87 till fristående skolor. Programinriktat val med inriktning mot samhällsvetenskapsprogrammet var störst med totalt 81 antagna. Det lägsta antalet hade inriktningarna mot naturvetenskaps- och teknikprogrammen med vardera 12 antagna.

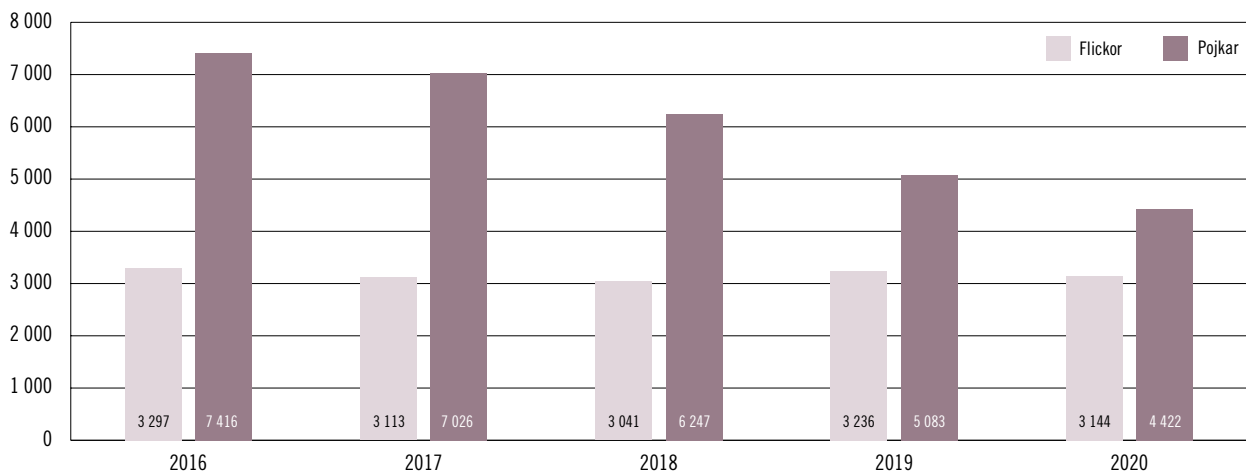
Av samtliga 2 877 antagna elever till introduktionsprogram 2020 var 59 procent antagna till kommunal skola och 41 procent till fristående skola.

2019 var totalt 3 213 nya elever antagna varav 66 procent till kommunal skola och 34 procent till fristående skola.

Totalt antal elever

Tabellen visar det totala antalet elever inskrivna på ett introduktionsprogram i oktober mellan 2016–2020 samt fördelningen mellan flickor och pojkar. Antalet flickor som varit inskrivna på ett introduktionsprogram har varit relativt oförändrat genom åren. Antalet pojkar har däremot minskat markant de senaste åren, vilket troligen till stor del beror på det minskade antalet elever på språkintrouktion.

Totalt antal elever inskrivna på ett introduktionsprogram alla årskurser

Totalt antal elever på introduktionsprogram i alla årskurser per huvudman

Mätdatum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm		
	2016	10 713	2016	24,5 %	2016	0,3 %
	2017	10 139	2017	26,4 %	2017	0,4 %
	2018	9 288	2018	28,7 %	2018	0,5 %
	2019	8 319	2019	32,9 %	2019	0,6 %
	2020	7 566	2020	36,3 %	2020	0,4 %

Antagna till Gymnasiesärskolan

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir de mottagna i mån av plats.

För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan består av nio nationella program samt ett individuellt program. Samtliga program är fyraåriga och yrkesinriktade.

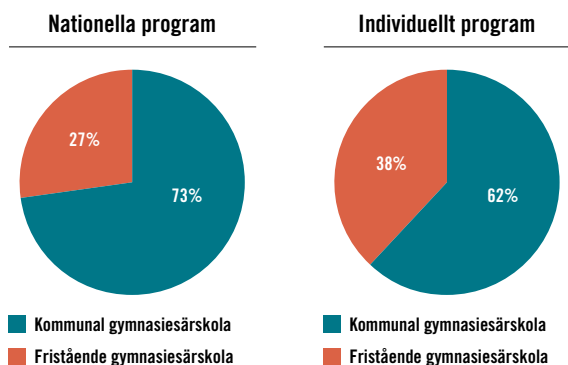
Det individuella programmet är till för de elever som behöver läsa ämnesområden i stället för ämnen.

Endast de elever som hemkommunen har bedömt tillhöra målgruppen för gymnasiesärskolan kan bli antagna till gymnasiesärskolans program. Dessa ungdomar kan också söka introduktionsprogrammen individuellt alternativt och yrkesintroduktion i gymnasieskolan. Hemkommunen behöver inte erbjuda sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Dessa ungdomar får också erbjudas språkintrödn.

Antalet antagna elever vid skolstart

Totalt		Per program	2016	2017	2018	2019	2020
	2016	288	25	25	31	32	25
	2017	264	27	24	23	21	28
	2018	265	16	12	8	14	14
	2019	278	9	14	10	7	8
	2020	307	9	13	11	15	14
		Hotell, restaurang och bageri	20	21	37	33	31
		Hälsa, vård och omsorg	19	12	7	8	18
		Individuella programmet	142	125	108	126	146
		Samhälle, natur och språk	6	7	8	13	10
		Skog, mark och djur	15	11	22	9	13

Inför höstterminen 2020 erbjöds samtliga program i gymnasiesärskolan vid en eller flera kommunala skolor i länet. Sex av de nio nationella programmen samt det individuella programmet erbjöds vid en eller flera av de fristående gymnasiesärskolorna i länet. De program som inte erbjöds vid fristående gymnasiesärskola var fordonsvård och godshantering, hantverk och produktion samt samhälle, natur och språk.

Av de 161 antagna till gymnasiesärskolans nationella program 2020 var 73 procent antagna till kommunala gymnasiesärskolor, medan 27 procent var antagna till fristående gymnasiesärskolor. Jämfört med 2019 är det en minskning av andelen antagna till kommunala skolor från 75 procent och en ökning till fristående skolor från 25 procent.

Av de totalt 146 elever som var antagna till gymnasiesärskolans individuella program var 62 procent antagna till kommunal skola och 38 procent till fristående skola.

Totalt var 91,5 procent antagna till sitt förstahandsval.

Vid skolstart fanns 219 vakanta platser totalt på de kommunala gymnasiesärskolorna varav 46 på det individuella programmet. Vid samma tid fanns 125 vakanta platser totalt på de fristående gymnasiesärskolorna varav 47 på det individuella programmet.

Antal skolor inom samverkansområdet som erbjuder program inom gymnasiesärskolan

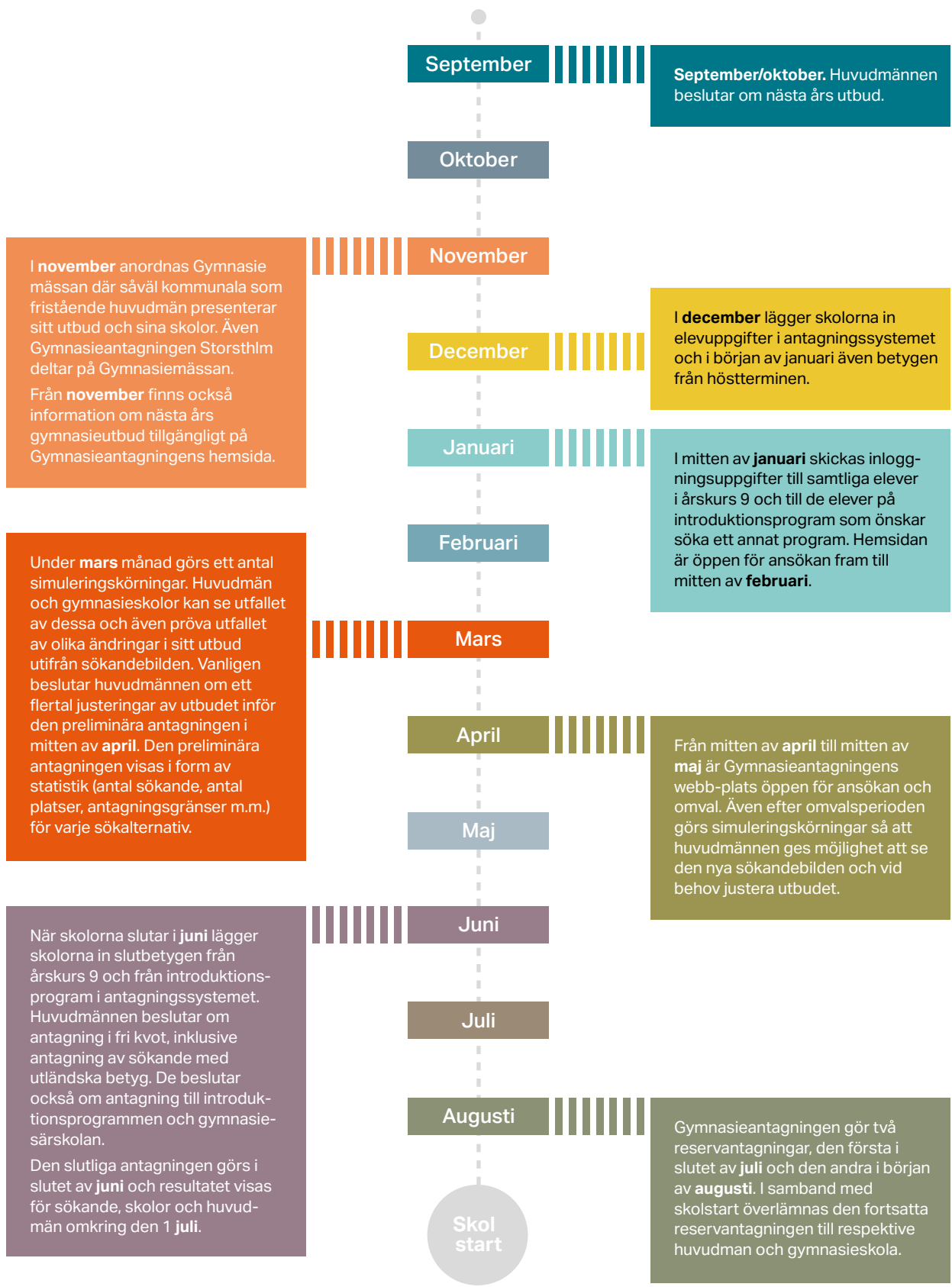
	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
↑	2016	33	↑	2016	13	→	2016	1
	2017	34		2017	13		2017	1
	2018	33		2018	13		2018	1
	2019	34		2019	13		2019	1
	2020	40		2020	17		2020	1

Totalt antal elever i gymnasiesärskolans alla årskurser per huvudman

Mätdatum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
↗	2016	1 185	→	2016	37,0 %	↗	2016	0,8 %
	2017	1 208		2017	35,5 %		2017	0,8 %
	2018	1 168		2018	37,1 %		2018	1,3 %
	2019	1 212		2019	36,7 %		2019	1,3 %
	2020	1 228		2020	35,7 %		2020	1,4 %

Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2021

Under den första ansökningsperioden inför höstterminen 2021, som öppnade i mitten av januari och pågick till den 15 februari, sökte totalt cirka 28 700 ungdomar folkbokförda i Stockholmsregionen till gymnasieskolan. Dessutom sökte 310 ungdomar till gymnasiesärskolan. Det är samma antal sökande som under första ansökningsperioden 2020.

Vid den preliminära antagningen i april fanns totalt 27 345 förstahandssökande (oavsett hemkommun och preliminär behörighet) till de nationella programmen inom samverkansområdet. Av dessa sökte 22 087 till högskoleförberedande program och 5 258 till yrkesprogram. Det innebär en ökning med 231 sökande till de högskoleförberedande programmen och en minskning med 98 sökande till yrkesprogrammen jämfört med samma tid 2020.

Av de som sökte högskoleförberedande program sökte 55 procent till en kommunal skola i första hand. Av de sökande till yrkesprogram sökte 43 procent i första hand till en kommunal skola.

Ett antal ungdomar, främst de som nu är elever på ett introduktionsprogram, gör sin första ansökan under omvalsperioden i april/maj. Dessutom gör cirka 30 procent av de som sökte under den första ansökningsperioden någon form av ändring i sin ansökan under omvalsperioden, ofta tillägg av fler sökalternativ. Vanligen ändrar dock endast cirka fem procent sitt förstahandsval.

I tabellerna på nästa sida visas söktrycket efter den första ansökningsperioden 2021, det vill säga antalet förstahandssökande (oavsett preliminär behörighet) i relation till antalet anmälda platser inför den preliminära antagningen i april 2021. I tabellerna framgår även förändringen av antalet platser i april 2021 jämfört med augusti 2020.

Antalet platser har utökats inför 2021 på ekonomiprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Platserna har minskats på det estetiska programmet och på naturvetenskapsprogrammet. Humanistiska programmet och International Baccalaureate har i stort sett oförändrat antal platser. Sammanlagt innebär det en utökning med 235 platser.

Antalet platser har också utökats på sex av yrkesprogrammen. Industriprogrammet har minskat med 18 platser och VVS och fastighetsprogrammet har minskat med 14 platser. Övriga program har oförändrat antal platser. Totalt innebär förändringarna på yrkesprogrammen att platserna har utökats med 180.

Även om sammanställningen nedan visar att söktrycket för ett program är mellan 1,0–0,9, förekommer det fortfarande stora skillnader inom programmen gällande söktryck för en viss skola eller inriktning. Det kan skilja så mycket som mellan 4,0 och 0,0 sökande per plats inom samma program.

Söktryck per program 2021 och 2020 samt antal erbjudna platser i april 2021

Högskoleförberedande program

Program	Förstahandssökande per plats 2021 (2020)	Platser i april 2021	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2020
Ekonomi	1,1 (1,1)	5 877	+243
Estetiska	1,0 (0,9)	2 142	-90
Humanistiska	0,9 (0,9)	200	-5
International Baccalaureate	1,3 (1,3)	232	+3
Naturvetenskap	0,9 (1,0)	5 158	-24
Samhällsvetenskap	0,9 (0,9)	6 348	+52
Teknik	0,9 (0,9)	2 754	+56

Yrkesprogram

Program	Förstahandssökande per plats 2021 (2020)	Platser i april 2021	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2020
Barn och fritid	0,7 (0,9)	819	+89
Bygg och anläggning	0,5 (0,5)	696	-4
El och energi	0,8 (0,8)	1 365	+1
Fordon och transport	0,8 (0,9)	751	+20
Handel och administration	0,7 (0,7)	712	+18
Hantverk	0,5 (0,7)	730	+22
Hotell och turism	0,5 (0,5)	222	-4
Industriteknik	0,8 (0,9)	163	-18
Naturbruk	0,7 (0,6)	691	-1
Restaurang och livsmedel	0,7 (0,7)	410	+56
VVS och fastighet	0,5 (0,5)	332	-14
Vård och omsorg	0,8 (0,6)	604	+15
Flygteknik, maskinteknik, sjöfart	0,8 (1,2)	107	0

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunerna enligt lag har ett ansvar för ungdomar under 20 år som inte studerar och som är folkbokförda i kommunen. I ansvaret innefattas att kommunerna löpande under året ska hålla sig informerade om hur ungdomarna är sysselsatta samt erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna inom det kommunala aktivitetsansvaret ska i första hand motivera ungdomen att återuppta eller påbörja studier. Därtill har kommunerna ett ansvar att dokumentera sina insatser samt föra ett register över ungdomar i målgruppen för KAA. KAA är aktuellt för ungdomar som har slutfört grundskolan och därmed fullgjort sin skolplikt, och som inte genomför eller har fullföljt utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.

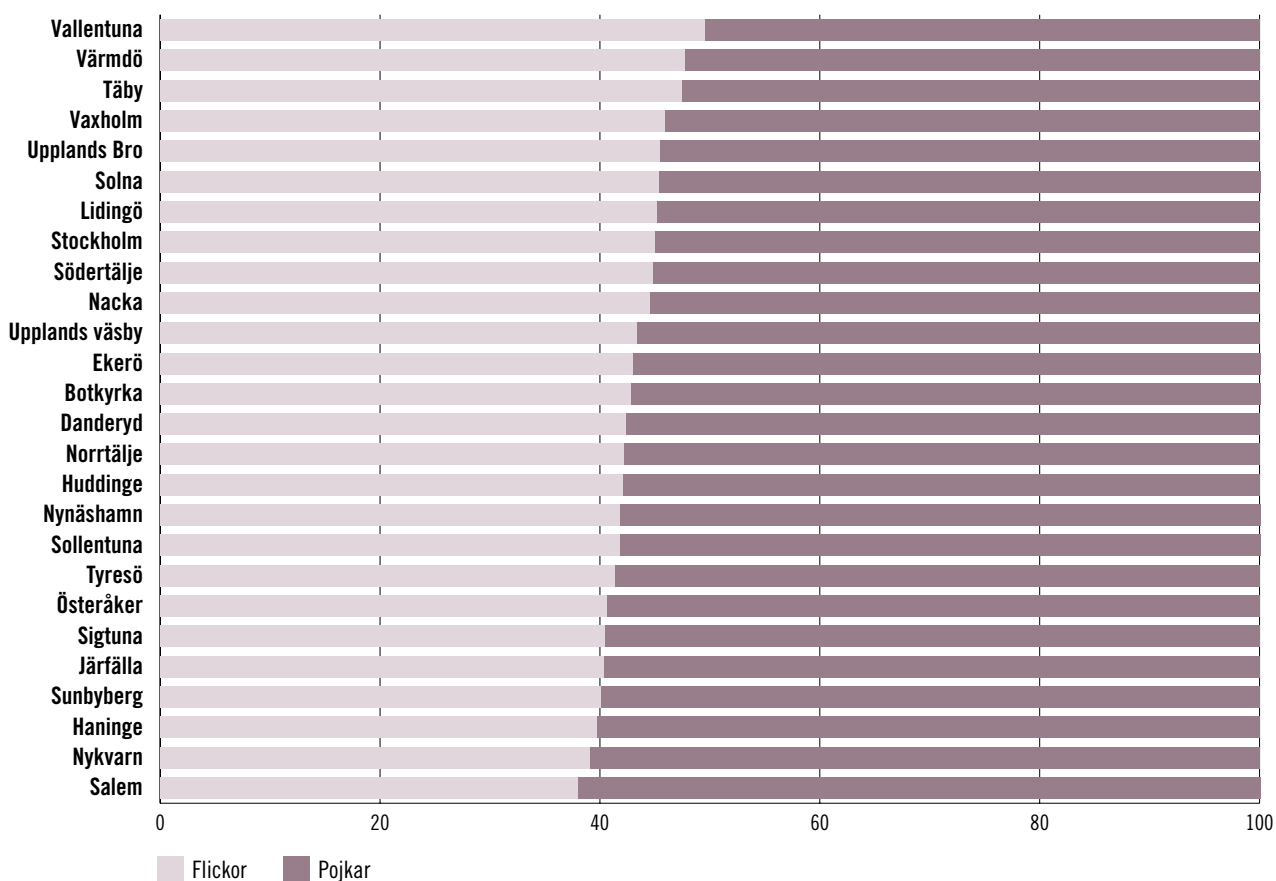
Det kommunala aktivitetsansvaret är bland annat viktigt för ökad genomströmning i länet, det vill säga andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning på tre år.

Det är viktigt att notera att elever som gick på gymnasieskolans introduktionsprogram omfattades av KAA fram till den 1 juli 2018. Skollagen har ändrats vilket innebär att från och med den 1 juli 2018 omfattas inte dessa elever av KAA och avregistreras därmed från kommunernas register över ungdomar inom KAA. Lagändringen innebär att statistiken som presenteras detta år inte är går att jämföra med tidigare års statistik utan att ta hänsyn till populationsförändringen.

Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) som hanteras av Storsthlm har utvecklats så att kommunerna kan registrera de elever som omfattas av KAA och även skapa kunskapsunderlag på både lokal och regional nivå. Likt tidigare år används inte UEDB av alla kommuner inom regionen för KAA, vilket innebär att den regionala bilden genom UEDB inte blir komplett. Uppgifterna i detta avsnitt är därför hämtade från Skolverket och är för perioden 2019/2020 (sammanslagna perioderna andra halvåret 2019 samt första halvåret 2020).

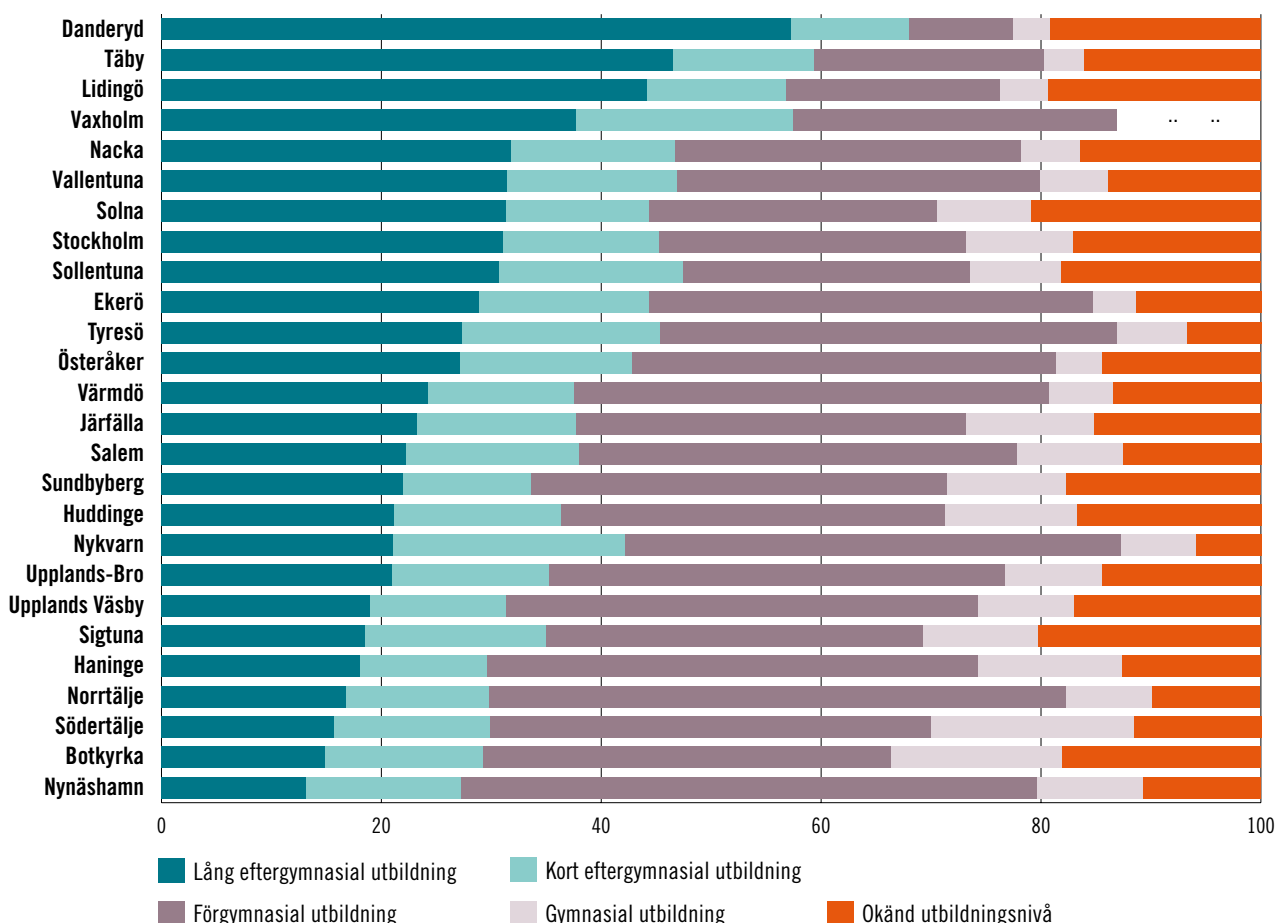
Under perioden 2019/2020 var det totalt 16 815 elever som registrerades inom KAA i länet vilket motsvarar en andel på 14 procent i relation till folkmängden för åldrarna som omfattas av KAA, en minskning med tre procent sedan föregående period 2018/2019.

Fördelning mellan flickor och pojkar inom KAA

I samtliga kommuner i länet utgör pojkar en större andel av gruppen inom KAA med undantag för Danderyd, Värmdö och Täby kommun där det är en nästan jämn könsfördelning. Länet ligger precis i nivå med övriga riket med en fördelning på ungefär 40 procent flickor och 60 procent pojkar. Det är även stora inomregionala skillnader när det kommer till andelen rapporterade elever till KAA. Minst andel rapporterade elever var det inom kommunerna Ekerö (8,9 procent), Vaxholm (8,3 procent) och Nacka (7,6 procent). Störst andel rapporterade elever till KAA var det inom kommunerna Nykvarn (20,3 procent), Stockholm (19,4 procent), Haninge (18,8 procent). Under perioden 2019/20 utgjorde en högre ålderskategori den största andelen som var i kontakt med KAA i samtliga länets kommuner; ungdomar födda år 2000 och som under perioden därmed skulle fylla 19 eller 20 år.

Föräldrarnas utbildningsbakgrund

* Om en kommun har rapporterat färre än fem ungdomar visas dubbelprick (..) istället för utfall i tabellerna.

Gymnasial utbildning som högst genomförd utbildning utgjorde den största andelen av föräldrarnas utbildningsbakgrund i länet, liksom riket i stort. Andelen föräldrar med lång eftergymnasial utbildning var emellertid betydligt större i följande tre kommuner: Täby (47 procent respektive 21 procent), Danderyd (57 procent respektive 9 procent) och Lidingö (44 procent respektive 19 procent).

Registrering och åtgärder

Den vanligaste anledningen till att ungdomar registreras i KAA anges som att uppgift saknas, näst vanligast är att de avbrutit studier på ett nationellt program, och den tredje vanligaste att eleven har slutfört ett nationellt program med ett studiebevis. 17 procent av totala antalet ungdomar i länet som under perioden 2019/20 registrerades i KAA har deltagit i minst en åtgärd. Av de sista åtgärderna som ungdomarna deltog i under perioden, utgjorde studie- och yrkesvägledning samt enstaka samtal de två vanligaste åtgärderna. Andelen ungdomar registrerade i KAA som deltagit i minst en åtgärd varierar stort mellan kommunerna i länet, från 3 procent i Salem till 100 procent i Sundbyberg.

Den vanligaste anledningen till att en ungdom avregistrerades från KAA var att man fyllt 20 år (51 procent) och inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Den näst vanligaste anledningen till en avregistrering var studier på nationellt program eller motsvarande (22 procent).

Kommunernas aktivitetsansvar

Bakgrundsfaktorer per kommun perioden 2019/2020.

Kommuner	Antal rapporterade	Folkmängd 31/12 2019	Andel rapporterade (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Samtliga kommuner i Sverige	63 916	509 224	12,6	42,9	57,2
Kvinnor	27 385	241 300	11,4		
Män	36 531	267 924	13,6		
Stockholms län	16 815	115 036	14,6	43,6	56,4
Upplands Väsby	358	2 437	14,7	43,3	56,7
Vallentuna	194	1 966	9,9	49,5	50,5
Österåker	283	2 679	10,6	40,6	59,4
Värmdö	243	2 623	9,3	47,7	52,3
Järfälla	528	4 260	12,4	40,3	59,7
Ekerö	156	1 746	8,9	43,0	57,1
Huddinge	827	6 234	13,3	42,1	57,9
Botkyrka	966	5 317	18,2	42,8	57,3
Salem	166	1 034	16,1	38,0	62,1
Haninge	901	4 789	18,8	39,7	60,3
Tyresö	334	2 856	11,7	41,3	58,7
Upplands-Bro	205	1 594	12,9	45,4	54,6
Nykvarn	133	654	20,3	39,1	60,9
Täby	441	4 158	10,6	47,4	52,6
Danderyd	234	2 186	10,7	42,3	57,7
Sollentuna	527	4 317	12,2	41,8	58,3
Stockholm	7 853	40 481	19,4	45,0	55,0
Södertälje	772	5 277	14,6	44,8	55,2
Nacka	443	5 803	7,6	44,5	55,5
Sundbyberg	277	1 825	15,2	40,1	59,9
Solna	316	2 428	13,0	45,3	54,8
Lidingö	294	2 739	10,7	45,2	54,8
Vaxholm	61	731	8,3	45,9	54,1
Norrtälje	315	2 836	11,1	42,2	57,8
Sigtuna	384	2 664	14,4	40,4	59,6
Nynäshamn	206	1 402	14,7	41,8	58,3
Håbo	149	1 293	11,5	43,0	57,1

(Källa Skolverket)

Kommunkluster

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieplaneringen 2021–2031
- Likheter och skillnader mellan klustren 2020
- Kommunkluster Nordost
- Kommunkluster Nordväst
- Kommunkluster Syd
- Kommunkluster Öst
- Kommunkluster Centrum

Gymnasieplaneringen 2021–2031

Samverkansavtalet och den gemensamma gymnasierregionen medför att eleverna på nationella program i Stockholms län är rörliga och reser över kommungränserna för att komma till sin gymnasieskola. Till stor del sammanfaller elevernas val av skola med kollektivtrafikens utsträckning, det vill säga möjligheten att kunna ta sig smidigt mellan hem och skola, men sökmönstret präglas också av olika skolors attraktivitet.

Det ser väldigt olika ut mellan kommunerna när det gäller prognosticerad befolkningsökning, befintligt utbud och söktryck.

Elevökningen fram till 2031 ställer höga krav på såväl kommunernas som friskolornas framtida kapacitet och beredskap. När det totala elevantalet i gymnasierregionen beräknas öka med omkring 14 000 jämfört med 2020 och den största delen av denna ökning förväntas före 2027, så ökar kraven på att nyttja befintliga resurser och att utveckla nya sätt att samordna och effektivisera för att säkra tillräcklig verksamhetskapacitet.

Ett av samverkansavtalets mål är att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering, men varje kommun är enligt skollagen ytterst ansvarig för att ungdom i kommunen erbjuds gymnasieutbildning.

Under våren 2019 tog den politiska styrgruppen för gymnasierregionen beslut om att Storsthlm ska fortsätta arbetet med att stödja en gemensam planering för gymnasieskolans utveckling, i form av kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster. Planering i kommunklusterform syftar till att skapa en metod som gör planering och analys mer konkret och hanterbar så att gymnasierregionen kan möta kapacitetsbehoven på ett väl genomtänkt långsiktigt och resurseffektivt sätt.

I detta kapitel beskrivs de fem kluster som etablerats inom gymnasierregionen. Dels beskrivs likheter och skillnader mellan klustren när det gäller de nationella programmen, dels beskrivs varje kluster mer detaljerat.

Likheter och skillnader mellan klustren

I detta avsnitt beskrivs de likheter men också skillnader som finns mellan de fem klustren vad gäller sökande, antagna, platser med mera. Det beskrivs också i vilken omfattning ungdomarna blir antagna till gymnasieskolor inom det kluster där de bor.

Det framgår också hur antalet platser på de nationella programmen inför höstterminen 2021 fördelas mellan klustren och hur antalet platser förändrats sedan augusti 2020. Platserna har utökats på såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Yrkesprogrammen har ökat med totalt 236 platser ungefär jämnt fördelat mellan kommunala och fristående skolor. På de högskoleförberedande programmen har antalet platser på kommunala skolor minskat med 192 medan platserna ökat med 528 på fristående skolor.

Som framgår vid en jämförelse med uppgifterna i kapitlet Första ansökningsperioden på sidorna 28 och 29 i denna rapport så har ytterligare utökningar med drygt 150 platser gjorts på de nationella programmen efter den preliminära antagningen.

I tabellen nedan visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2020 för de högskoleförberedande programmen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Högskoleförberedande program											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,8	1,2	1,0	1 345	1 230	2 575	87	20	107 (4,2%)	86 %	87 %	86 %
Nordväst	0,9	0,8	0,8	1 674	259	1 933	200	32	232 (12%)	85 %	70 %	83 %
Syd	1,1	0,4	1,0	1 804	325	2 129	69	103	172 (8,1%)	80 %	82 %	80 %
Öst	1,1	0,8	1,0	1 892	877	2 769	111	99	210 (5,6%)	66 %	56 %	63 %
Centrum	1,1	0,8	1,1	5 859	7 215	13 074	164	537	701 (5,4%)	76 %	53 %	63 %

Tabellen nedan visar det antal platser som huvudmännen beslutat om i slutet av april 2021 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2020.

Platserna för 2021 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Högskoleförberedande program		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	1 378 (+33)	1 309 (+79)	2 687 (+112)
Nordväst	1 657 (-17)	257 (-2)	1 914 (-19)
Syd	1 761 (-43)	290 (-35)	2 051 (- 8)
Öst	1 820 (-72)	1 012 (+135)	2 832 (+63)
Centrum	5 766 (-93)	7 566 (+351)	13 332 (+258)
Totalt	12 382 (-192)	10 434 (+528)	22 816 (+336)

I tabellen nedan visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2020 för yrkesprogrammen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Yrkesprogram											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,8	0,4	0,5	356	854	1 210	60	396	456 (37,7%)	92 %	79 %	84 %
Nordväst	0,7	0,7	0,7	522	355	877	103	157	260 (29,6%)	81 %	71 %	78 %
Syd	0,7	0,5	0,6	614	676	1 290	123	275	398 (31%)	85 %	72 %	79 %
Öst	0,8	0,5	0,7	741	346	1 087	163	141	304 (28%)	73 %	63 %	70 %
Centrum	0,8	0,7	0,7	770	2 169	2 939	33	481	514 (17,5%)	50 %	50 %	50 %

Tabellen nedan visar det antal platser som huvudmännen beslutat om i slutet av april 2021 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2020

Platserna för 2021 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Yrkesprogram		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	387 (+31)	921 (+67)	1 308 (+98)
Nordväst	544 (+22)	442 (+87)	986 (+109)
Syd	609 (-5)	706 (+30)	1 315 (+25)
Öst	732 (-9)	343 (-3)	1 075 (-12)
Centrum	845 (+75)	2 110 (-59)	2 955 (+16)
Totalt	3 117 (+114)	4 522 (+122)	7 639 (+236)

I tabellen nedan visas hur stor andel av de antagna till nationella program 2020 som blev antagna till en gymnasieskola som är belägen inom samma kluster som eleven själv är folkbokförd i.

Kluster	Högskoleförberedande program			Yrkesprogram		
	Kommunala	Fristående	Samtliga	Kommunala	Fristående	Samtliga
Nordost	85 %	72 %	78 %	88 %	86 %	87 %
Nordväst	72 %	14 %	49 %	69 %	46 %	59 %
Syd	73 %	19 %	55 %	69 %	51 %	60 %
Öst	67 %	33 %	53 %	80 %	31 %	59 %
Centrum	83 %	90 %	86 %	69 %	84 %	79 %

Kommunkluster nordost

I kommunkluster nordost ingår följande kommuner: Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, utom humanistiska programmet, erbjuds inom klustret. Fyra av yrkesprogrammen fanns endast vid fristående gymnasieskola.

Vaxholm saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2020. Norrtälje, Täby och Vallentuna hade också några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola vilket inte Danderyd och Österåker hade.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2020. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Vaxholm och Vallentuna saknade fristående gymnasieskola.

I Danderyd fanns 63 procent av platserna på högskoleförberedande program på den kommunala gymnasieskolan, i Norrtälje 91 procent av platserna och i Täby 27 procent av platserna. I Norrtälje fanns 36 procent av platserna på yrkesprogram på den kommunala gymnasieskolan medan det i Täby var 28 procent.

Sökande från klustret

I nordost-klustret fanns 2020 totalt 3 788 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 475 (91,7 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 82 procent till högskoleförberedande program och 18 procent till yrkesprogram, vilket är samma fördelning som 2019. En majoritet sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 80 procent för högskoleförberedande program och 85 procent för yrkesprogram. Cirka 45 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. De flesta kom från Norrtälje och många sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordostklustret att vara i stort sett oförändrat fram till 2029. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2021 är 13 procent folkbokförda i detta kluster. 2029 kommer de enligt prognosen att utgöra 12 procent.

År	2021	2023	2025	2027	2029
Antal 16-åringar	3 650	3 659	3 714	3 715	3 647

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2020 var totalt 2 736 ungdomar från kuster nordost antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 78 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierade från 70 procent från Vaxholm och 66 procent av de antagna från Täby till 25 procent av de antagna från Norrtälje.

Totalt 188 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 147 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 150 av dessa ungdomar var antagna till ekonomi-, naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. Drygt 100 av de 188 kom från Danderyd och Täby. Av de 417 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 113 antagna till ekonomiprogrammet, 108 till samhällsvetenskapsprogrammet samt 99 till det estetiska programmet. 354 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 735 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 87 procent inom det egna klustret. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 92 procent från Vaxholm och 83 procent från Österåker till 40 procent från Norrtälje.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 230 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 159 var antagna till kommunala skolor och 71 till fristående skolor. Totalt var 89 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 22 ungdomar från kluster nordost antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2020. Av dessa var 13 antagna till kommunala skolor och nio till fristående skolor. 13 av de 22 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 13 av de 22 antagna till nationella program och nio till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordost

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 081 (1 065)	1 050 (984)	188 (180)	417 (358)	2 736 (2 587)	78 % (79 %)
Yrkesprogram	273 (219)	364 (314)	37 (40)	61 (78)	735 (651)	87 % (82 %)
Introduktionsprogram	159 (130)	71 (66)	4 (5)	21 (35)	230 (236)	89 % (83 %)
Gymnasiesärskolan	12 (8)	1 (3)	1 (7)	8 (8)	22 (26)	59 % (42 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordost-klustret

På skolorna i nordostklustret fanns sammanlagt 2 575 platser på högskoleförberedande program varav 52 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 107 vakanta platser vid skolstart vilket är fyra procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 210 platser varav 29 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 456 vakanta platser vid skolstart, 38 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ med 62 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och tre fristående skolor. Totalt fanns 39 platser fördelade på tre nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2020 var 18 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav tio till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) till gymnasieskolorna belägna inom kluster nordost

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna Totalt	Vakanta platser Totalt
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	1 258 (1 192)	86 % (89 %)	1 210 (1 133)	87 % (87 %)	2 468 (2 325)	107 (119)
Yrkesprogram	296 (246)	92 % (89 %)	458 (426)	79 % (78 %)	754 (672)	456 (458)
Introduktionsprogram	161 (136)	94 % (98 %)	65 (75)	74 % (88 %)	226 (211)	446 (334)
Gymnasiesärskolan	14 (13)	86 % (62 %)	4 (6)	25 % (50 %)	18 (19)	21 (7)

Kommunkluster nordväst

I kommunkluster nordväst ingår följande kommuner: Håbo, Järfälla, Sollentuna, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby.

Utbud inom klustret

Samtliga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2020. Samtliga kommuner hade också något eller några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola.

Det fanns sammanlagt åtta fristående gymnasieskolor inom klustret 2020. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Håbo och Upplands-Bro saknade fristående gymnasieskola.

Samtliga högskoleförberedande program erbjöds inom klustret. Tre av yrkesprogrammen saknades inom klustret, nämligen industritekniska programmet, naturbruksprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor i Järfälla, Sollentuna och Sigtuna. I de tre kommunerna fanns dock majoriteten av platserna (73–86 procent) vid de kommunala skolorna. På yrkesprogrammen erbjöds en större andel av platserna vid de fristående skolorna. Andelen varierade från 78 procent av platserna vid kommunal skola i Järfälla och 70 procent i Sigtuna till 29 procent i Upplands Väsby och 16 procent i Sollentuna.

Sökande från klustret

I nordväst-klustret fanns 2020 totalt 4 337 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 702 (85,4 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 79 procent till högskoleförberedande program och 21 procent till yrkesprogram. Omkring hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 48 procent för högskoleförberedande program och 54 procent för yrkesprogram. 90 ungdomar, flertalet från Sigtuna och Håbo, sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Hälften av dessa sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordväst-klustret att öka på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2021 är 14 procent folkbokförda i detta kluster. 2029 kommer de enligt prognosen att utgöra 15 procent.

År	2021	2023	2025	2027	2029
Antal 16-åringar	4 073	4 335	4 448	4 499	4 749

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2020 var totalt 2 856 ungdomar från kluster nordväst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 49 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 54 procent av de antagna från Järfälla till 24 procent av de antagna från Håbo.

Totalt 488 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 350 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 154 av de 488 var antagna till naturvetenskapsprogrammet och cirka 100 vardera till ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammen. 200 av de antagna kom från Järfälla och 160 från Sollentuna. Av de 957 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 285 antagna till ekonomiprogrammet och 231 till samhällsvetenskapsprogrammet. 631 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 848 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 56 procent inom det egna klustret. Av de 140 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 71 antagna i Stockholm och 25 i Sundbyberg. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 67 procent från Upplands Väsby till 24 procent från Upplands-Bro och 17 procent från Håbo.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 432 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 258 var antagna till kommunala skolor och 174 till fristående skolor. Totalt var 73 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 32 ungdomar från kluster nordväst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2020. Av dessa var 14 antagna till kommunala skolor och 18 till fristående skolor. 28 av de 32 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 11 av de 32 antagna till nationella program och 21 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordväst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 252 (1 375)	159 (129)	488 (504)	957 (811)	2 856 (2 819)	49 % (53 %)
Yrkesprogram	339 (299)	140 (155)	140 (135)	229 (179)	848 (768)	56 % (59 %)
Introduktionsprogram	236 (233)	81 (43)	22 (41)	93 (75)	432 (392)	73 % (83 %)
Gymnasiesärskolan	11 (13)	17 (10)	3 (8)	1 (3)	32 (34)	88 % (68 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordväst-klustret

På skolorna i nordväst-klustret fanns sammanlagt 1 933 platser på högskoleförberedande program varav 87 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 232 vakanta platser vid skolstart vilket är tolv procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 877 platser varav 60 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 260 vakanta platser vid skolstart, 30 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ som hade 122 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och två fristående skolor. Totalt fanns 116 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2020 var 51 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 38 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) till gymnasieskolorna belägna inom kluster nordväst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 474 (1 567)	85 % (88 %)	227 (193)	70 % (65 %)	1 701 (1 760)	232 (109)
Yrkesprogram	419 (408)	81 % (89 %)	198 (223)	71 % (78 %)	617 (631)	260 (322)
Introduktionsprogram	252 (251)	94 % (93 %)	143 (85)	57 % (53 %)	395 (336)	534 (308)
Gymnasiesärskolan	12 (15)	58 % (87 %)	39 (33)	44 % (30 %)	51 (48)	65 (30)

Kommunkluster syd

I kommunkluster syd ingår följande kommuner: Botkyrka, Huddinge, Nykvarn, Salem och Södertälje.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl de högskoleförberedande programmen som yrkesprogrammen, erbjöds inom klustret.

Nykvarn saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program och yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola 2020.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2020 varav åtta är belägna i Södertälje. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Den fristående skola som är belägen i Botkyrka erbjöd endast högskoleförberedande program medan den fristående skolan belägen i Nykvarn erbjöd endast yrkesprogram. Salem saknade fristående gymnasieskola.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Huddinge 93 procent, i Botkyrka 91 procent och i Södertälje 52 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjöds på såväl kommunala som fristående skolor är bilden delad, i Huddinge fanns 56 procent av platserna vid kommunal skola och i Södertälje 22 procent.

Sökande från klustret

I syd-klustret fanns 2020 totalt 4 923 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var 4 003 (81,3 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 73 procent till högskoleförberedande program och 27 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 56 procent för högskoleförberedande program och 58 procent för yrkesprogram. 36 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i sydklustret att öka på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2021 är 16 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 16 procent även 2029.

År	2021	2023	2025	2027	2029
Antal 16-åringar	4 510	4 650	4 839	4 931	5 040

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2020 var totalt 2 862 ungdomar från kuster syd antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 55 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 62 procent av de antagna från Nykvarn, 39 procent från Huddinge till 29 procent av de antagna från Botkyrka.

Totalt 504 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 74 procent till skolor i Stockholm och 10 procent vardera till skolor i Haninge och Värmdö. Sammanlagt 168 av de 504 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 130 till naturvetenskapsprogrammet. 324 av de antagna kom från Huddinge och 99 från Botkyrka.

Av de nästan 800 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 222 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 207 till ekonomiprogrammet. 88 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 1 172 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 60 procent inom det egna klustret. Av de 184 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 116 antagna i Stockholm och 56 i Haninge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 78 procent från Salem till 39 procent från Botkyrka.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 551 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 410 var antagna till kommunala skolor och 141 till fristående skolor. Totalt var 83 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 79 ungdomar från kluster syd antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2020. Av dessa var 63 antagna till kommunala skolor och 16 till fristående skolor. 64 av de 79 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 51 antagna till nationella program och 28 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) av sökande som är folkbokförda inom kluster syd

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 382 (1 431)	183 (177)	504 (523)	793 (719)	2 862 (2 850)	55 % (56 %)
Yrkesprogram	417 (397)	290 (257)	184 (177)	281 (277)	1 172 (1 108)	60 % (59 %)
Introduktionsprogram	400 (446)	58 (54)	10 (19)	83 (78)	551 (597)	83 % (84 %)
Gymnasiesärskolan	52 (41)	12 (11)	11 (5)	4 (3)	79 (60)	81 % (87 %)

Antagningen till skolor belägna inom syd-klustret

På skolorna i kluster syd fanns sammanlagt 2 129 platser på högskoleförberedande program varav 85 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 172 vakanta platser vid skolstart vilket är åtta procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 290 platser varav 48 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 398 vakanta platser vid skolstart, 31 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 191 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fyra kommunala och fyra fristående skolor. Totalt fanns 163 platser fördelade på åtta nationella program (samtliga nationella program utom programmet för samhälle, natur och språk) samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2020 var 77 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 28 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) till gymnasieskolorna belägna inom kluster syd

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 735 (1 796)	80 % (72 %)	222 (211)	82 % (84 %)	1 957 (2 007)	172 (268)
Yrkesprogram	491 (505)	85 % (79 %)	401 (350)	72 % (73 %)	892 (855)	398 (383)
Introduktionsprogram	411 (475)	97 % (94 %)	82 (75)	71 % (72 %)	493 (550)	549 (332)
Gymnasiesärskolan	58 (47)	90 % (87 %)	19 (14)	58 % (79 %)	77 (61)	86 (94)

Kommunkluster öst

I kommunkluster öst ingår följande kommuner: Haninge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö.

Utbud inom klustret

Samtliga högskoleförberedande program utom humanistiska programmet och International Baccalureate, erbjöds inom klustret. Endast ett av yrkesprogrammen saknas inom klustret, nämligen restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge och Nynäshamn. I Tyresö erbjöds inte dessa program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge, Nynäshamn och Tyresö.

Det fanns sammanlagt elva fristående gymnasieskolor inom klustret 2020 varav nio var belägna i Nacka och två i Värmdö.

I de två kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Nacka 51 procent och i Värmdö 97 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjöds på såväl kommunala som fristående skolor är förhållandet det omvända, i Nacka fanns 23 procent av platserna vid kommunal skola och i Värmdö 42 procent.

Sökande från klustret

I kluster öst fanns 2020 totalt 4 561 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 4 012 (88 procent) behöriga förstahands sökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 78 procent till högskoleförberedande program och 22 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 52 procent för högskoleförberedande program och 57 procent för yrkesprogram.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i öst-klustret att öka på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2021 är 15 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 15 procent även 2029.

År	2021	2023	2025	2027	2029
Antal 16-åringar	4 289	4 604	4 664	4 652	4 821

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2020 var totalt 3 061 ungdomar från kuster öst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 54 procent av de antagna från Tyresö till 24 procent av de antagna från Nynäshamn.

Totalt 572 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 73 procent till skolor i Stockholm och 18 procent till skolor i Huddinge. Sammanlagt 176 av de 572 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 140 vardera till ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 228 från Nacka och 144 från Haninge.

Av de 878 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 258 antagna till ekonomiprogrammet och 231 till samhällsvetenskapsprogrammet. 96 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 937 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 59 procent inom det egna klustret. Av de 104 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 80 antagna i Stockholm och 15 i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 70 procent från Värmdö till 24 procent från Nynäshamn.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 338 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 201 var antagna till kommunala skolor och 137 till fristående skolor. Totalt var 75 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 44 ungdomar från kluster öst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2020. Av dessa var 33 antagna till kommunala skolor och elva till fristående skolor. 25 av de 44 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 19 antagna till nationella program och 25 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) av sökande som är folkbokförda inom kluster öst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 178 (1 175)	433 (363)	572 (573)	878 (823)	3 061 (2 934)	53 % (52 %)
Yrkesprogram	420 (458)	129 (95)	104 (166)	284 (315)	937 (1 034)	59 % (54 %)
Introduktionsprogram	192 (302)	61 (53)	9 (24)	76 (65)	338 (444)	75 % (80 %)
Gymnasiesärskolan	25 (26)	0 (0)	8 (10)	11 (6)	44 (42)	57 % (62 %)

Antagningen till skolor belägna inom öst-klustret

På skolorna i kluster öst fanns sammanlagt 2 769 platser på högskoleförberedande program varav 68 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 210 vakanta platser vid skolstart vilket är åtta procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 087 platser varav 68 procent vid kommunala gymnasieskolor, inklusive Berga Naturbruksgymnasium (Region Stockholm). Det fanns 304 vakanta platser vid skolstart, 28 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 148 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid sju kommunala skolor inklusive Berga Naturbruksgymnasiums gymnasiesärskola (Region Stockholm). Det fanns ingen fristående gymnasiesärskola i klustret. Totalt fanns 90 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2020 var 36 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 23 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) till gymnasieskolorna belägna inom kluster öst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 781 (1 799)	66 % (65 %)	778 (681)	56 % (53 %)	2 559 (2 480)	210 (171)
Yrkesprogram	578 (610)	73 % (75 %)	205 (158)	63 % (60 %)	783 (768)	304 (229)
Introduktionsprogram	204 (341)	94 % (89 %)	111 (122)	55 % (43 %)	315 (463)	644 (446)
Gymnasiesärskolan	36 (29)	72 % (89 %)	0 (0)	0 % (0 %)	36 (29)	54 (14)

Kommunkluster centrum

I kommunkluster centrum ingår följande kommuner: Ekerö, Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, erbjöds inom klustret.

Högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Lidingö, Solna och Stockholm men endast vid fristående skolor i Sundbyberg. I Ekerö fanns inte högskoleförberedande program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Solna, Stockholm och Sundbyberg. I Ekerö och Lidingö erbjöds inte yrkesprogram vid någon skola.

Det fanns sammanlagt 79 fristående gymnasieskolor inom klustret 2020 varav 65 var belägna i Stockholm och tio i Solna.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns 84 procent av platserna vid de kommunala skolorna i Lidingö medan det i Stockholm var 46 procent och i Solna 23 procent.

I två av de tre kommuner där yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns en mindre andel av platserna vid kommunal skola, i Solna 26 procent och i Stockholm 25 procent. I Sundbyberg var 70 procent av platserna vid kommunal skola.

Sökande från klustret

I centrum-klustret fanns 2020 totalt 12 585 folkbokförda ungdomar, varav 10 283 från Stockholm, som sökte till gymnasieskolan. Av samtliga sökande var totalt 10 762 (86 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 87 procent i första hand till högskoleförberedande program och 13 procent till yrkesprogram. Totalt 85 procent sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 86 procent för högskoleförberedande program och 78 procent för yrkesprogram.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i centrum-klustret att öka på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2021 är totalt 42 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 42 procent även 2029. Av samverkansområdets 16-åringar 2021 är 34 procent folkbokförda i Stockholm, 2029 kommer andelen att vara 35 procent.

År	2021	2023	2025	2027	2029
Antal 16-åringar i Stockholm	9 609	10 443	10 952	10 882	10 898
Antal 16-åringar i övriga kommuner	2 186	2 346	2 368	2 388	2 375
Totalt i klustret	11 795	12 789	13 320	13 270	13 273

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2020 var totalt 9 120 ungdomar från kluster centrum, varav 7 363 från Stockholm, antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 86 procent antagna till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 50 procent av de antagna från Solna till 32 procent av de antagna från Lidingö. Från Stockholm var 44 procent antagna vid fristående skolor.

Totalt 879 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 256 till Värmdö gymnasium. 175 var antagna i Nacka och 122 till skolor i Huddinge. Sammanlagt 282 av de 879 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet, 233 till ekonomiprogrammet samt 214 till naturvetenskapsprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 786 från Stockholm.

Av de 388 ungdomar, varav 346 från Stockholm, som antogs till fristående skolor utanför klustret var 159 antagna till det estetiska programmet och 89 till samhällsvetenskapsprogrammet. 259 var antagna till fristående skolor belägna i Nacka.

Vid samma tid var 1 553 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 79 procent till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Av de 168 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 34 antagna i Haninge och 30 i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 83 procent från Lidingö till 66 procent från Solna. Från Stockholm var totalt 1 235 antagna till yrkesprogram varav 64 procent till fristående skola.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 1 286 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. Av de antagna ungdomarna kom 1 161 från Stockholm. 652 var antagna till kommunala skolor och 633 till fristående skolor. Totalt var 90 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 129 ungdomar från kluster centrum antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2020. Av dessa var 80 antagna till kommunala skolor och 49 till fristående skolor. 94 av de 129 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 66 antagna till nationella program och 63 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) av sökande som är folkbokförda inom kluster centrum

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	4 283 (4 140)	3 570 (3 367)	879 (859)	388 (333)	9 120 (8 699)	86 % (87 %)
Yrkesprogram	371 (397)	849 (761)	168 (187)	165 (178)	1 553 (1 523)	79 % (76 %)
Introduktionsprogram	630 (822)	532 (490)	22 (34)	102 (92)	1 286 (1 438)	90 % (91 %)
Gymnasiesärskolan	65 (64)	29 (23)	15 (9)	20 (20)	129 (116)	73 % (75 %)

Antagningen till skolor belägna inom centrum-klustret

På skolorna i kluster centrum fanns sammanlagt 13 074 platser på högskoleförberedande program varav 45 procent vid kommunala gymnasieskolor. Av samtliga platser i klustret fanns 89 procent vid kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm. Det fanns 701 vakanta platser vid skolstart vilket är fem procent av de tillgängliga platserna. 537 av de vakanta platserna fanns vid fristående skolor.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 2 939 platser varav 26 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 514 vakanta platser vid skolstart, 17 procent av de tillgängliga platserna.

De största introduktionsprogrammen i klustret var yrkesintroduktion med 471 antagna och språkintroduktion med 390 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid sju kommunala och åtta fristående gymnasiesärskolor. Alla kommunala skolor samt fem av de fristående var belägna i Stockholm. Samtliga nio nationella program samt det individuella programmet erbjöds i klustret med totalt 243 platser. Vid skolstart i augusti 2020 var 126 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 47 till det individuella programmet.

Antagning 2020 (2019) till gymnasieskolorna belägna inom kluster centrum

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	5 650 (5 623)	76 % (74 %)	6 678 (6 123)	53 % (55 %)	12 373 (11 746)	701 (709)
Yrkesprogram	737 (808)	50 % (49 %)	1 688 (1 587)	50 % (48 %)	2 425 (2 395)	514 (491)
Introduktionsprogram	663 (933)	95 % (92 %)	788 (676)	67 % (67 %)	1 451 (1 609)	708 (276)
Gymnasiesärskolan	91 (87)	78 % (71 %)	35 (35)	66 % (66 %)	126 (122)	117 (120)

Efter gymnasietiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Genomströmning – att fullfölja gymnasiet på tre år
- Etableringsstatus ett år efter avslutad gymnasieexamen

Genomströmning – Gymnasieexamen inom tre år

Ett av målen i samverkansavtalet är att öka genomströmningen och att fler elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning på tre år med gymnasieexamen. Det var 714 fler elever antagna till ett nationellt program i gymnasieskolan i Stockholms län 2017 jämfört med 2016 samtidigt som en större andel av de eleverna också gick ut med examen inom tre år i jämförelse med de antagna 2016. Genomgående visar den nationella utvecklingen på en positiv trend där en ökande andel elever totalt sett på nationella program uppnår examen på tre år. En liknande positiv trend syns för länets siffror.

Rikssiffror visar att sedan examensår 2014 (antagna 2011) har andelen elever som tar examen inom tre år på nationella program ökat från 71,4 procent till 78,2 procent för dem med examensår 2020 (antagna 2017). Likt föregående år ligger Stockholms län (76,1 procent) lägre än riksnittet (78,2 procent) för andelen som tar examen inom tre år. Stora inomregionala skillnader i andelen med examen inom tre år förekommer mellan skolkommunerna i Stockholms län, från 50 procent–85 procent.

I följande tabell redovisas resultaten för de elever som antogs till gymnasieskolan i Stockholms län 2017 med examensår 2020.

Gymnasieskolan	Antagna 24 335	Examen 67,4 %
Nationella program	Antagna 21 302	Examen 76,1 %

Högskoleförberedande program

Program	Antagna 2017	Examen inom 3 år
Ekonomi	4 148	82,1 %
Estetiska	1 722	74,7 %
Humanistiska	161	70,8 %
International Baccalaureate	254	64,6 %
Naturvetenskap	4 228	81,4 %
Samhällsvetenskap	4 756	75,2 %
Teknik	2 116	73,6 %
Totalt	17 385	77,9 %

Introduktionsprogram

Program	Antagna 2017	Examen inom 3 år
Individuellt alternativ	537	...
Preparandutbildning	302	4,0 %
Programinriktat individuellt val	337	35,6 %
Språkintröduktion	1 381	...
Yrkesintröduktion	476	7,4 %
Totalt	3 033	5,8 %

Yrkesprogram

Program	Antagna 2017	Examen inom 3 år
Barn och fritid	300	61,7 %
Bygg och anläggning	322	64,3 %
El och energi	831	72,0 %
Fordon och transport	344	62,2 %
Handel och administration	349	64,8 %
Hantverk	392	65,8 %
Hotell och turism	109	67,0 %
Industri teknisk	96	93,8 %
Naturbruk	406	73,4 %
Restaurang och livsmedel	249	65,1 %
Riksrekryterande	77	75,3 %
VVS och fastighet	177	67,2 %
Vård och omsorg	265	67,9 %
Totalt	3 917	68,1 %

Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

Ungdomars etableringsstatus efter gymnasiet skiljer sig åt markant beroende på vilket gymnasieprogram en ungdom har gått. De största skillnaderna i etableringsstatus är mellan elever som har gått högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Nedan statistik är över de ungdomar som slutförde med gymnasieexamen från ett nationellt program 2016/17.

Rikssiffror visar att 47,2 procent av de ungdomar som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram år 2016/17 uppnådde en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier. Högst andel etablerade (cirka 70 procent) ett år efter gymnasieexamen var inom programmen fordon- och transport, bygg- och anläggning samt vvs- och fastighet. 5 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

Motsvarande rikssiffror för högskoleförberedande program är att drygt 23 procent av eleverna som slutförde med en gymnasieexamen 2016/17 uppnått en etablerad ställning ett år efter avslutade studier.

Högst andel etablerade inom högskoleförberedande programmen var bland de elever som gått ekonomiprogrammet, med 34 procent. 41 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

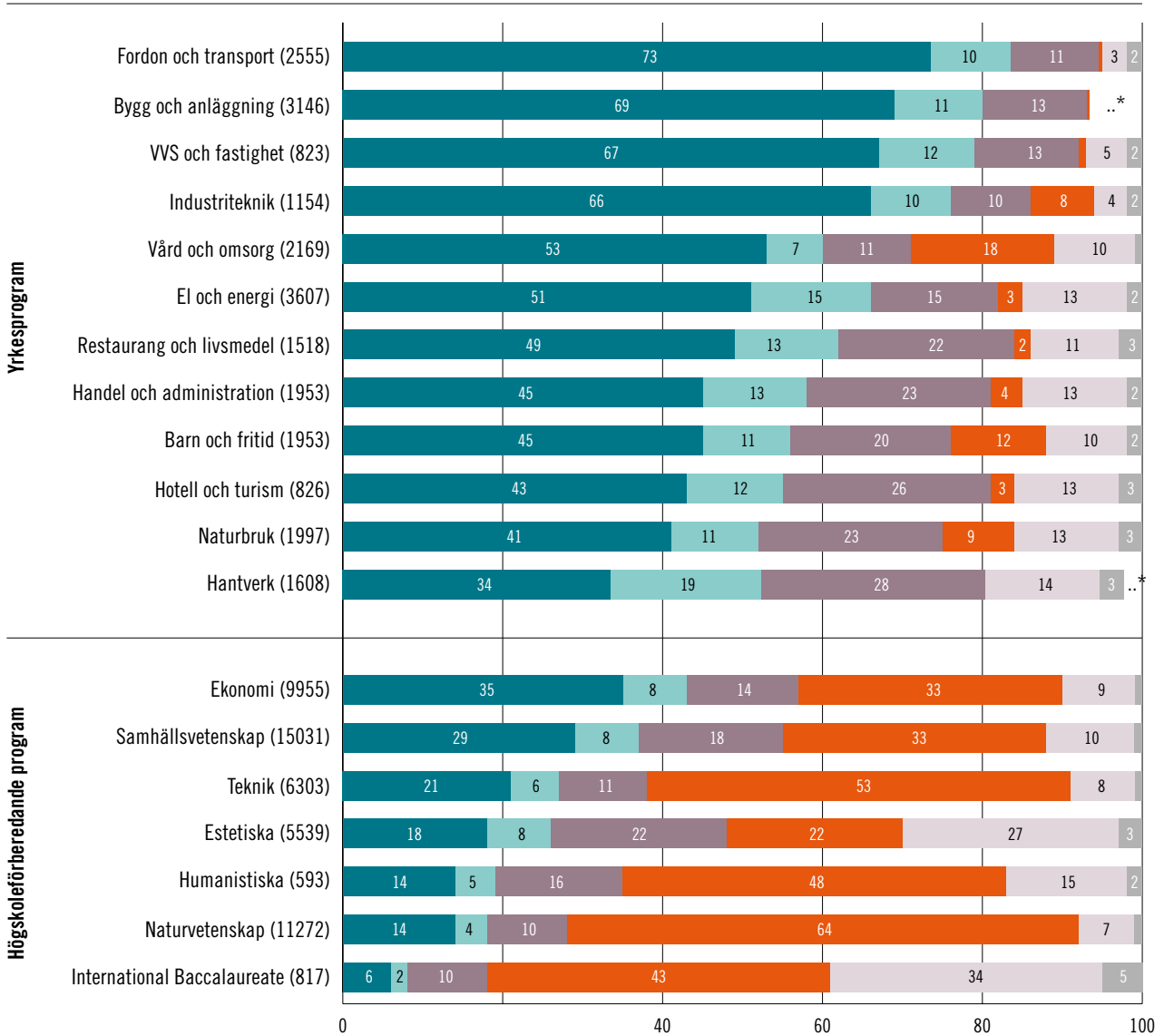
Bland de ungdomar som uppnått en etablerad ställning ett år efter slutförd gymnasieexamen från ett yrkesprogram utgjorde män (53 procent) en större andel än kvinnor (38 procent). Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämn könsfördelning.

Kvinnor utgjorde en större andel (6,8 procent) än män (1,7 procent) av de som påbörjat högskolestudier ett år efter avslutade gymnasiestudier inom ett yrkesprogram. Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämt könsfördelning.

Det är en högre andel ungdomar som tagit examen från ett yrkesförberedande program (29 procent) som befann sig i osäker eller svag ställning ett år efter avslutade studier jämfört med ungdomar som tagit examen från ett högskoleförberedande program (21,9 procent).

Andel (procent) ungdomar per program med olika etableringsstatus ett år efter gymnasieutbildning av samtliga ungdomar som slutförde med examen läsåret 2016/17 – rikssiffror

Källa: Skolverket

Kommentarer:

För teknikprogrammet ingår inte ungdomar som har tagit gymnasieingenjörsexamen. Cirka 450 avgångselever tog gymnasieingenjörsexamen våren 2017.

- Etablerad ställning
- Osäker ställning
- Svag ställning
- Högskolestudier
- Övriga studier
- Varken arbetar eller studerar

* Observera att om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever visas två prickar (..) istället för utfall.

Behovet av gymnasieplatser i framtiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Ökat antal elever i gymnasiregionen
- Utbud och dimensionering fram till 2031
- Beräknade kostnader fram till 2031

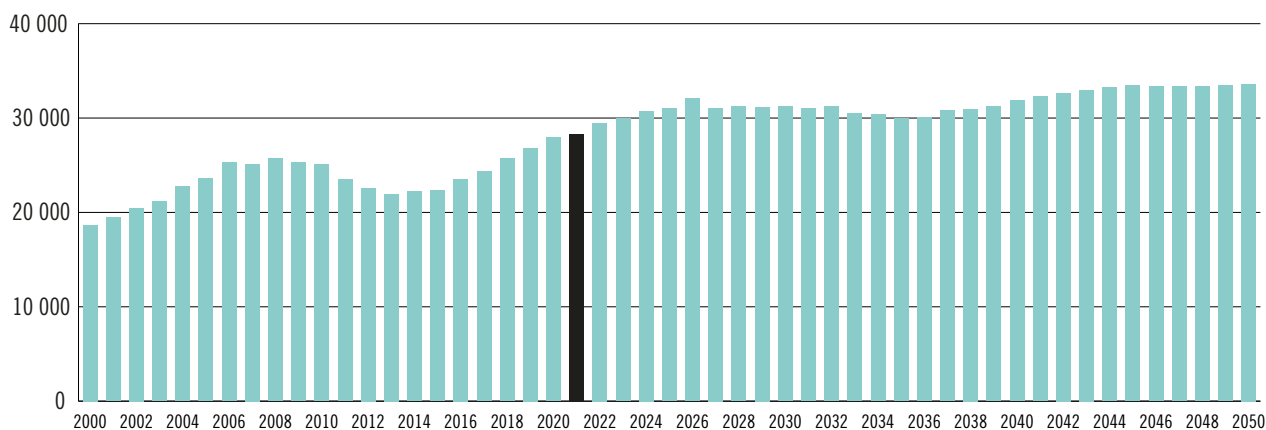
Antalet gymnasieelever ökar

Antalet elever i Stockholms läns gymnasiregion blir fler.

Diagrammet nedan visar hur antalet 16-åringar förväntas öka i Stockholms län fram till 2050.

16-åringar 2000–2050

Källa: Region Stockholm

Utbud och dimensionering fram till 2031

Prognossiffrorna är uppdaterade baserat på resultatet av antagningen till gymnasieskolan 2020 och uppdaterade befolkningssiffror från 2020.

Syftet med uträkningarna är att de ska kunna utgöra ett underlag för huvudmännen i deras planering, men också väcka frågor kring utbud och dimensionering av utbildningsplatser, såväl ur ett regionalt som ur ett delregionalt och lokalt perspektiv.

Beräkningarna i tabellerna nedan har gjorts utifrån antagandet att eleverna söker på samma sätt 2031 som 2020.

De nationella programmen

I tabellerna på följande sida visas resultatet av antagningen vid skolstart i augusti 2020, samt antal förstahandssökande, oavsett preliminär behörighet och oavsett hemkommun, inför höstterminen 2021.

Det utbud som kommuner och fristående gymnasieskolor har rapporterat till Gymnasieantagningen Storsthlm inför den preliminära antagningen i år framgår också av tabellerna. Antalet platser 2021 kan förändras inför den slutliga antagningen, liksom antalet förstahandssökande 2021. Fördelningen mellan program och skolor kommer till viss del också att förändras under omvalsperioden i april/maj.

Behovet av antal platser och förväntat antal ungdomar som kommer att söka till nationellt program år 2031 har beräknats utifrån antagningssiffrorna från 2020.

Enligt prognoser från Region Stockholm kommer det att finnas 31 389 16-åringar i samverkansområdet 2031, jämfört med 28 016 förra året. Antalet 16-åringar i årskurs 1 motsvarar cirka 91 procent av antalet 16-åringar enligt prognosen. Av de 16-åringar som antogs i samverkansområdet 2020 var 75,8 procent antagna till högskoleförberedande program och 16,1 procent till yrkesprogram medan 7,2 procent var antagna till introduktionsprogram och 0,9 procent var antagna till gymnasiesärskolan. I prognosen för 2031 har det förväntade antalet 16-åringar fördelats efter detta antagningsresultat.

2020 fanns drygt 5 300 antagna som inte var 16 år. I prognosen för behovet 2031 har därför ytterligare 6 000 personer lagts till. Dessa 6 000 15- samt 17–19-åringar som förväntas söka till årskurs 1 har fördelats utifrån antagningsresultatet 2020 för dessa åldersgrupper. Det innebär 36 procent till högskoleförberedande program, 23,2 procent till yrkesprogram, 39 procent till introduktionsprogram samt 1,7 procent till gymnasiesärskolan.

2020 antogs 87 procent av alla antagna till nationellt program. Av dessa antogs 80 procent till högskoleförberedande program, medan 20 procent antogs till yrkesprogram.

I tabellerna på följande sida har prognosen gjorts med hänsyn till respektive programs andel av det totala antalet antagna till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram 2020. Behovet av förändrat antal platser till årskurs 1 2031 har sedan jämförts med det antal platser som huvudmännen har anmält inför den preliminära antagningen 2021. Prognosen har gjorts med hänsyn till hur andelen antagna elever till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram har sett ut 2020.

Högskoleförberedande program årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2020 (2019)	Obesatta platser vid skolstart 2020 (2019)	Antal sökande april 2021 (2020) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2021 (2020)	Antal skolor som erbjuder programmet 2021 (2020)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2021
EK	5 536 (5 137)	98 (73)	6 233 (6 066)	5 877 (5 514)	84 (81)	+ 397
ES	1 893 (1 970)	339 (388)	2 017 (2 020)	2 142 (2 324)	44 (47)	+ 5
HU	205 (209)	1 (6)	171 (181)	200 (210)	7 (8)	+ 39
IB	216 (178)	13 (19)	291 (295)	232 (222)	5 (5)	+ 7
NA	4 743 (4 680)	439 (388)	4 895 (5 112)	5 158 (5 218)	88 (89)	+ 209
SA	5 971 (5 641)	325 (216)	5 936 (5 751)	6 348 (6 153)	105 (102)	+ 427
TE	2 478 (2 519)	220 (274)	2 244 (2 431)	2 754 (2 794)	52 (53)	+ 61
Totalt	21 042 (20 334)	1 434 (1 364)	22 087 (21 856)	22 711 (22 435)		+ 1 145

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2019, 2020 och 2021 som prognosen för 2031.

Yrkesprogram årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2020 (2019)	Obesatta platser vid skolstart 2020 (2019)	Antal sökande april 2021 (2020) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2021 (2020)	Antal skolor som erbjuder programmet 2021 (2020)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2021
BA	419 (399)	281 (283)	365 (361)	696 (703)	27 (27)	- 239
BF	596 (524)	134 (120)	584 (611)	819 (704)	30 (24)	- 163
EE	1 202 (1 157)	162 (155)	1 074 (1 140)	1 365 (1 343)	43 (43)	- 41
FT	550 (528)	181 (208)	575 (630)	751 (712)	24 (25)	- 149
HA	576 (565)	118 (105)	523 (475)	712 (672)	31 (29)	- 80
HT	98 (147)	128 (95)	100 (120)	222 (247)	14 (14)	- 114
HV	453 (420)	255 (234)	398 (478)	730 (726)	25 (22)	- 231
IN	100 (100)	81 (58)	128 (147)	163 (161)	8 (6)	- 55
NB	513 (479)	179 (162)	489 (439)	691 (693)	13 (13)	- 125
RL	282 (303)	72 (64)	289 (279)	410 (396)	13 (12)	- 97
VF	200 (215)	146 (108)	179 (174)	332 (348)	14 (17)	- 115
VO	375 (425)	214 (182)	462 (376)	604 (628)	25 (25)	- 189
FX, MX, SX	107 (106)	0 (2)	98 (126)	107 (105)	3 (3)	+ 13
Totalt	5 471 (5 368)	1 951 (1 783)	5 258 (5 356)	7 602 (7 438)		- 1 586

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2019, 2020 och 2021 som prognosen för 2031.

FX, MX och SX i tabellen ovan avser de tre riksrekryterande yrkesprogrammen Flygteknik, Marinteknik samt Sjöfartsutbildning.

Som framgår i den första tabellen finns behov av ytterligare 1 145 platser i årskurs 1 på de högskoleförberedande programmen inför höstterminen 2031, jämfört med det antal platser som erbjöds inför den preliminära antagningen till årskurs 1 år 2021. Denna beräkning förutsätter att samtliga erbjudna platser fylls, vilket innebär att när några skolor har obesatta platser så måste den totala ökningen på andra skolor bli större än 1 145. Utgångspunkten i prognosen är att respektive program har samma andel antagna som i augusti 2020. Detta kan givetvis förändras under de kommande åren – utvecklingen de senaste åren har visat att främst ekonomiprogrammet och teknikprogrammet har ökat. Inför den preliminära antagningen 2021 är ekonomiprogrammet för andra året det program som har flest antal förstahandssökande.

Vid skolstart i augusti 2020 var fem procent av de tillgängliga platserna obesatta på de kommunala skolorna och åtta procent på de fristående skolorna. I oktober 2020 hade antalet obesatta platser på högskoleförberedande program minskat med totalt 240 platser.

- Av de totalt 22 476 platser som erbjöds på högskoleförberedande program i samverkansområdet 2020 fanns 24 procent vid kommunala skolor i Stockholm och 28 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Prognosen för yrkesprogrammen visar att det inför höstterminen 2031 kommer att finnas en överkapacitet i årskurs 1 med nästan 1 600 platser. Olika insatser görs för att öka antalet sökande till yrkesprogrammen vilket kan påverka situationen 2031. Jämfört med 2019 så ökade antalet antagna till några av yrkesprogrammen 2020, vilket kan innebära att den överkapacitet av platser som finns där kan behövas under kommande år, förutsatt att sökmönstret ser likadant ut.

Totalt var 16 procent av de tillgängliga platserna på yrkesprogram obesatta vid skolstart på de kommunala skolorna och 33 procent på de fristående skolorna. I oktober 2020 hade antalet obesatta platser på yrkesprogram totalt ökat med 90.

- Av de totalt 7 422 platser som erbjöds på yrkesprogram i samverkansområdet 2020 fanns nio procent vid kommunala skolor i Stockholm och 27 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Introduktionsprogram

Till introduktionsprogrammen var 2 877 elever antagna vid skolstart i augusti 2020. I oktober hade antalet inskrivna i årskurs 1 på introduktionsprogram i samverkansområdet ökat till cirka 4 400 elever. Prognosen utifrån situationen i oktober visar att det 2031 kommer att behövas ungefär 5 000 platser för nya elever, det vill säga en ökning med 600 elever. Yrkesintroduktion hade 977 antagna vid skolstart, vilket var flest antal nya antagna av introduktionsprogrammen.

Språkintröduktion hade 698 antagna i augusti 2020. Prognosen för det programmet är särskilt svår att bedöma, eftersom politiska beslut och situationen i omvärlden påverkar i högre grad.

Till flera introduktionsprogram pågår viss antagning kontinuerligt under hela läsåret.

Gymnasiesärskolan

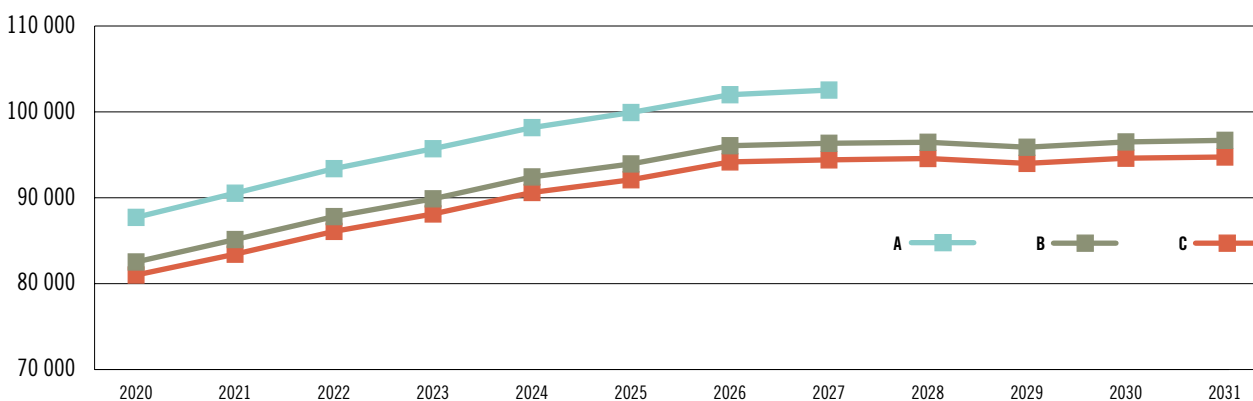
Till gymnasiesärskolan var 307 elever antagna i augusti 2020. Vid samma tid fanns 344 obesatta platser varav 93 på individuellt program. I oktober hade antalet elever i årskurs 1 ökat till 335. Enligt prognosen kommer det att finnas behov av platser för 375 elever i årskurs 1 år 2031.

- Av de totalt 307 ungdomar som antogs till gymnasiesärskolan i samverkansområdet 2020 var 41 procent antagna till kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

Elevunderlag

Antalet 16-åringar ökar kontinuerligt under kommande år med en topp 2026 för att sedan plana ut under de följande åren. Detta innebär en stadig ökning även av antalet 17–19-åringar, det vill säga elever i högre årskurser i gymnasieskolan. Ökningen av antalet platser i årskurs 1 måste ske kontinuerligt under de närmaste åren för att möta behovet i samtliga årskurser 2031. Det kan också betyda att ökningen måste bli större än vad som framgår av tabellerna tidigare i kapitlet, även om inte prognosen för antalet 16-åringar just 2031 visar det.

Framskrivning av behov av utbildningsplatser fram till 2031, samtliga årskurser

Kurva A i bilden ovan visar den framskrivning av behovet av elevplatser som gjorts av Sweco och som omfattar år 2018 till 2027.

Kurva B utgår från det faktiska antalet elever som fanns inskrivna i samverkansområdets gymnasieskolor i oktober 2020 enligt UEDB (utbildnings- och elevdatabasen). Utifrån de antalen och utifrån prognosen för antal ungdomar i gymnasieåldern från Region Stockholm har en prognos gjorts fram till 2031.

Kurva C visar antal 16–18-åringar i Stockholms län enligt prognos från Region Stockholm från 2020. Här ingår inte ungdomar från Håbo kommun, vilka i oktober 2020 var totalt 850 i samtliga årskurser i samverkansområdets skolor.

Som framgår av kurvorna B och C i bilden ovan förväntas det faktiska antalet elever i gymnasieskolan i samverkansområdet (kurva B) ligga något högre än antalet 16–18-åringar enligt Region Stockholms prognos men det finns en hög överensstämmelse mellan de två kurvorna.

Som framgår av samtliga tre kurvor kommer behovet av gymnasieplatser att öka i samverkansområdet. Även om de tre kurvorna visar delvis olika antal så visar alla tre att antalet elever i gymnasieskolan förväntas öka i storleksordningen 13 400–14 800 från 2020. Som kurvorna B och C visar så kommer antalet ungdomar i gymnasieålder därefter att fortsätta öka också i prognoserna fram till 2031 även om kurvorna planar ut mer efter 2027.

Antalen i kurvorna A och B i bilden ovan gäller totalt för hela gymnasieskolan, såväl nationella program som introduktionsprogram och för samtliga årskurser. Till dessa antal kommer de ungdomar som går i gymnasiesärskolan. I oktober 2020 var de 1 200 och år 2031 förväntas de vara cirka 1 465.

Om pendlingen inom länet fortsätter på samma sätt som i dag så kommer drygt hälften av behovet av platser på högskoleförberedande program och 35 procent av platserna på yrkesprogram att finnas på skolor belägna i Stockholm.

Elevunderlag, 16–18 år, förändring per kluster 2021–2029

I sammanställningen nedan redovisas prognos från Region Stockholm som visar förväntat antal ungdomar i åldern 16–18 år som är folkbokförda i Stockholms län. Region Stockholms prognos finns inte kommunfördelad efter 2029.

Håbo kommun, som ligger i Uppsala län, ingår i nordväst-klustret men ungdomarna som bor i Håbo ingår inte i tabellen nedan. I oktober 2020 fanns totalt 850 elever från Håbo i samverkansområdets gymnasieskolor.

Kluster	2021	2023	2025	2027	2029
Nordost	10 811	11 012	11 044	11 268	11 000
Nordväst	11 124	11 874	12 405	12 765	13 071
Syd	13 493	14 012	14 724	15 085	15 218
Öst	12 802	13 536	14 116	14 274	14 291
Centrum	35 229	37 683	39 911	41 024	40 423
Totalt	83 459	88 217	92 200	94 416	94 003

Beräknade kostnader fram till 2031

Fler elever – ökade kostnader

Med ett ökat antal elever blir även kostnaderna högre. Våra beräkningar visar en ökning från 11 miljarder till cirka 16,8 miljarder kronor. Den stora delen av kostnadsökningen är lärarlöner. Med samma lärartäthet innebär det att 800–1 000 fler lärare behövs. Även lokalkostnaderna kan ha stor betydelse, även om det på totalen inte har så stor effekt.

Framskrivning av gymnasieskolans kostnader 2021–2031 (tkr)

